

II.
C. 22142.
fr 106

Kerfhanfke

DROBTINIZE

is

shivljenja svetnikov

in

drusih poboshnih ljudi.

(S eno podobo.)

22142. II. C. f. 2

22

Meine Seele preiset den Herrn.

Kerfhanfke

DROBTINICE

iz

shivljenja svetnikov

in

drusih poboshnih ljudi.

(S eno podobo.)

V Ljubljani. 1850.

V saloshbi in na prodaj pri *Janesu Giontini*,
bukvarju.

I.

Ozhe ubósih.

Shivljenje svetiga Karola Baromea, vikfhiga fhkofa Milanefhkiga, je polno djanj kerfhanfke ljubésni. Zhe je kdo imé ozheta ubósih kadaj saflushil, ga je ta svetnik. Njegovo poflopje je bilo pribeshalifhe ubósih. Shalofni in klaverni so bili, ko fo k njemu fhli, veseli, nafiteni in obdarovani fo fhli od njega. Enkrat je dobil od fvojiga brata sbére lepih in krafnih malarij in marbljastih podób. Prodaj jih je, in s veliko fhumo, ktero je sa nje dobil, je dal v enim dnevu 100 devicam doto.

Ko je v letu 1570 ftrafhna kuga bila, je njegova roka vsak dan 400 ubósih nafitila in jih je tako f svojo radodarnostjo ftrafhne smerti otel.

Ko se je v Milanu ftrafhna kuga naredila, je naredil svoj testament in je prevsel potem poftrshbo nefrezhnih, ktere je ta ftrafhna kuga prijela. Zele familie teh nefrezhnih je v prostorno okroshje svunaj mesta spravil, in jim je postelj, oblazhila in jedi dal.

II.

Volitev stanú.

Ko je sveti Bernardin Šienez defeto

fholo isdélal, se je posvetoval sam sabo, ali bi petrinar ostal ali v kak klofhter in v kakshin klofhter fhel.

V tej veliki sadevi svojiga shivljenja je fklenil, se f svojim Bogam posvetovati.

Saklenil se je tedaj is tega namena flabo v stanishe in se je tam f zhuvanjem, postam in molitvijo dalj zhafa pokoril.

Kar se mu je naglo sasdelo, kakor zhe bi bil od pred njim stojezhe podobe krishaniga Jesufa té le besede saflifhal: „Moj sin, tukaj me vidish na golim krishu viseti. Ako me ljubish, me bofh nafhel, pa bres obléke in ko se morash krishati dati, kakor sim se jes dal, potem me bofh tim bersheje nafhel.“

Te besede so v Bernardinovi dufhi luzh vshgale, svetiga Franzhifhka nasledovati, kateri se je med vsimi svetniki nar bolj prisadjal, vse sapustiti in Kristufu v narvezhim pomankanju vsih rezhi flushiti. Profil je potem, ga v ta red ali orden vseti in vseli so ga. V tej fholi duhovne popolnosti je rastel Bernard v vsih zhednostih tako, de so ga shest lét po njegovi smerti v svetim letu 1450 med svetnike postavili.

III.

Refnizhnost.

Šveti Janes Kanzi, duhoven in uzhenik na visoki fholi v Krakovim na Poljskim, je prifhel enkrat v Rim popotovaje med roparje, kateri so mu vse vseli. Vprashali so ga potem: „Ali fizer nimash drusiga nizh?“ Od-

govoril jim je: „Nizh drusiga!“ Pustili so ga potem.

Primérama prime sa svoj plajfš in se spomni, de ima še nekaj zekinov v njem vfhutih. Sdajzi tezhe nasaj k roparjem in jim ponudi še zekine. To lepo djanje je divje ljudi tako ganiło, de so mu tudi še denarje nasaj dali, ktere so mu odvseli.

IV.

Saupanje v Boga.

Šveta Deodata, pobóshna nuna, v sazhetku 16. stolétja rojena, je mogla po povelju vikšhi nune sa klofhter mile dari brati.

V tem opravilu obifhe eniga dne v Amfi prebivajozho shlahtno vdovo, Tiberó s imenam.

Ta vdova, ki je bila prijatliza in dobrot-niza klofhtra, je leshala ravno na smertni postelji, in je rasodéla poboshni Deodati, de je v svojim testamentu v svelizhanje svoje dušhe klofhtru vfako leto fodzhek volja sapifala.

Ko se klofhter po smerti te vdove oglasi, de bi mu ta dar isplazhali, ni hotel nihzhe nizh od tega vediti. Tri leta se je klofhter saftonj prisadeval, ta dar dobiti; f pravdanjem se ni dalo nizh floriti, ker ni bilo nobene prizhe.

Sapové pa vikšhi nuna Deodati, v Šalo se podati, kjer je bilo premoshenje rajnze vdove.

Šhe s eno nuno gré tjè in postavi svoje terdno saupanje v Boga, de ji bo skrito pismo

v roko pripravil. Špotama je ofkerbrik gradu v Roni d' Amfo obé k sebi povabil in jima je s veliko prijasnostjo in ljubesnijo postregel.

V spanju po nozhi je rasodel nesnan glaf Deodati, de se testament v sabojzhku pri Lorenzu Balboniru, stotniku ondastnih mestnih strashnikov, snajde. Sjutraj, ko vstane, pové svojimu gostniku, kaj je ponozhi flifhala, kateri je sdajzi pismo pri stotniku posilkati dal. Ref so ga tam nahli.

Od tistihmal je klofhter bres vsaziga opotavljanja olje prejémal.

V.

Redki dohtar pravize.

V popifu shivljenja svetiga Fidela Šigmarinskiga, marternika sedemnajstiga stóletja, beremo to le:

Isuzhil se je v Friburfski visoki sholi uzhenost praviz in je postal potem dohtar. Obhodil je s nekimi mladimi shlahtnimi gospodi mnoge deshele, in ko je dam prifhel, je postal advokat.

V tem teshkim stanu se je uzhenosti lepo poslushil. Namest de bi se s prasnimi isgovori in puhlimi besedami pravd soper bogatinze in mogozhneshe branil, je govoril in se pote goval sa pravizo bres razlozhka ljudi, in namest de bi bil pravdarje s prevelikimi rajtingami nadlegoval in molsel, je bil dovoljen s prav smernim plazhilam. Posebno sa uboge je fkerbel, kateri savoljo pomanjkanja denarjev nobeniga dohtarja niso mogli plazhati.

Šolse hvaleshnosti tazih ubogih ljudi so

se gotovo ravno tako kakor biferi v njegovi materniški kroni lesketalo, kakor kapljiza njegove kervi.

Ker pa vunder sam v sebe ni prevezh sa-upal, defiravno je imel filno natanjzno vest in poshtenost, in ker je v svojim poklizu veliko napótkov nashel, nad kterimi bi bila njegova zhednost vunder snala fhkodo terpeti, je fkle-nil, v kapuzinarfk klofhter iti.

Pa tudi v klofhtru je imel priloshnost f svojo globoko pravdnishko uzhenostjo svojim blishnjim pomagati. Marfikoga je f svojim modrim poduzhenjem in krotkim prigovarjenjem pravde obvaroval, ali pa zhe bi bil kdo she v pravdo sapleten, je vse prijasno poravnal, in tako pomagal, de so se denarji sa boljshi rezhi obrazhali.

VI.

Kerfhanfka junakinja.

Nesha, rojena Rimljanka, je bila filno lepiga shivota, v kterim je she lepsi dufha shivela. Šimfonion, sin imenitniga Rimca, se je va-njo saljubil in jo je snubil.

„Nemorem ti svoje roke dati,“ odgovori Nesha snubzhu. „Svoje ferze sim she bolj imenitnimu obljubila, namrezh Kristufu.“ To je mladenzha shalilo in njegoviga ozheta so-per njo rasferdilo. Pred sebe jo je rekel pri-peljati, in s vfo svojo isgovornostjo si je pri-sadeval, jo od Kristufa odverniti in pregovo-riti, de bi se s njegovim sinam sarozhila. Pri-lisevanje in protenje ni nizm pomagalo. Ne-

sha ni nizhefar poslušala. Poskupil je, jo s napovedjo martre ostrašiti. — Neshā je stvarnovitna ostala.

Protij ji je, jo v gerdo hišho peljati in ofkruniti pustiti. Neshā je svesto v boshjo pomozh saupala, ktero je tudi dobila. V fredri ognja, v kteriga so jo vergli, je molila roke proti nebesam. Ogenj je vgasnil in Bog je pokasal svojo mogožnost nad svojo flushabnizo.

Nasadnje so jo pod mezh obsodili. Šerzhno je poslušala kervavo sodbo, s veselim oblizhjem je fhla v smert. Vse se je jokalo — mlada junakinja se je radovala in se je frezhno imenovala, de bo sa Kristusa umerla.

Ves ginjen in trefezh se je blishal rabelj trinajst lét stari devizi, de bi jo ob glavo djal. „Kaj zhakash?“ ga vprashā Neshā: „umori telo, ki meseno ljubestin v onih sbuja, od kterih nezhem ljubljena biti.“ —

Sdaj she le se je rabelj upal s bojezhro roko mezh vsdigniti. — Neshā je padla, in njena dusha se je vernila k stvarniku nasaj.

VII.

Boshja sodba.

Š. Bernardin, od kteriga smo she govorili, je v svojih, vedno od velike mnoshize ljudi obiskovanih pridigah dostikrat besede ojustrofti in resnize s gorezhofstjo Isaia govoril. Enkrat je sapovedal v pridigi, de naj se moshki v zerkvi od shenshkih lozhijo. Vsi so po njegovih besedah storili, famo en napihnen, der-

sen mladenzh ne, ki je na svojim mestu ostal in shenske s neframnimi ozhmi pregledoval.

Bernardin pogleda predersnesha stermoster mu rezhe v prerofhkim duhu: Poflufhaj me, kateri soper moje povelje na svojim mestu ostanesh in v svojih s slatam obfhitih oblazhilih postavafh, bojim se, de bofh hudo in sanizhevano smert storil.“

Te strafhne besede so se tudi spolnile; sakaj she tisto leto so tega hudobniga mladenzha savoljo storjenih hudobij v Ankoni ob glavo djali.

VIII.

Hvale vredna nepokorfhina.

V rimfki armadi je bilo pod zesarjem Dioklezianam in Maksimianam kardelo (regiment), te bajfko imenovano. Sgolj is Kristjanov je bilo in fveti Mavrizi je bil eden njegovih narimenitnih ofizirjev.

V jutrovi desheli so bili, Maksimian jih domu poklizhe in pofhlje jih v mesto Agaurum, v ktero je bilo teshko priti, sakaj v fhiroki dolini med stermini fkalami so se vfhotorili.

Maksimian, divji preganjavez kristjanov, je poslal tem vojfhakam povelje, kristjane iskati in preganjati. Stanovitno so se tega branili. Rasferdeni trinog je sapovedal, vfaziga defetiga ob shivljenje djati. Sgodilo se je; pa to drujih, ki so she ostali, ni ofrafhilo; glasno so dali vediti, de kaj taziga nikoli ne bodo storili; de bodo malike vedno zhertili in svoji

veri svești oftali, in de bodo rajfhi vse pre-
terpeli, kakor de bi svoji veri nesvești bili. K
temu jih je posebno f svetam in f ferzhnim
sanizhevanjem smerti njih vodja, svești Mav-
rizi, spodbadal, kateri je bil dušha vřih. V
tem shlahtnim opravilu řta mu bila řhe dva
druga imenitna ofizirja pomoshna. To kardelo
je bila pa sicer řhe eno narpogumnifhieh in
lepřhieh rimfke armade. Imelo je 6600 mósh.

Maksimian, ki ni bil daljezh od njih řho-
torja, je svedil, de se je řgodilo, kar je sa-
povdal, in de se vnovizh soperřtavljajo. řtra-
řhno je divjal in sapovedal, nevkretneshe so-
pet kasnovati in vsakiga defetiga umoriti. Tudi
sdaj se je řtko řgodilo, pa kerřhanřki vojaki
řo řtanovitni oftali in pořlali řo trinogu to le pi-
řmo. „Tvoji vojaki řmo, zesar, pa ozhitno ti
povemo, de řmo tudi flushabniki boshji. Tebi
řmo vojashko flushbo dolřhni, Bogu pa ne-
dolřhnoř ferz. Od tebe řmo dobili plazhilo sa
řvoje teshave, po njem pa řmo shiveti sazheli.
V tem ti, zesar, nikakor ne moremo pokorni
biti, de bi Boga, řvojiga řtvarnika satajili.
In, nařh řtvarnik je on, řposnaj ga ali ne.

Ako nař k hudobiji, ga rasshaliti, ne pri-
ganjařh, ti bomo tudi sdaj, kakor vselej, po-
korni. řvoje roke ti ponudimo soper kteriga
koli řovrashnika, pa gnuři se nam, jih s ne-
dolřhno kervjo ofkruniti. Te roke ře snajo
soper bresboshne in řovrashnike vojřkovati,
pa ne soper nedolřhne in mirne ljudi. Dobro
ře řpomnimo, de řmo sa, ne pa soper mirne
oroshje v roko vseli. Vedno řmo ře vojřko-
vali sa pravizo nedolřhnih; to je bilo plazhilo

sa nafhe nevarnosti. Bojevali smo se is sve-
stofti; kako bomo tebi svefti, zhe Bogu ne bo-
mo? Prifegli smo narpervo k banderju Bosh-
jimu, potem fhe le k banderju zesarjevimu.
Ako pervo prifego prelomimo, fe na drugo ne
morefh sanefi.

Sapovefh nam kristjane ifkati in pregan-
jati. Ni ti treba jih ifkati. Glej, povemo ti,
de je Bog ozhe stvarnik vfh rezhi, in de ver-
jemo, de je njegov fin Jefuf Kristuf tudi Bog.
Vidili smo tovarfhe nafhieh teshav pod mezhem
pafii; njih kri naf je ofhkropila; pa vunder nifmo
fmerti nafhieh fvetih tovarfhev in trupel bratov
objokovali; ampak fhe le ferzhne smo jih ime-
novali in s vefeljem smo jim frezho vofhili,
de fo bili vredni fposnani, sa Boga, fvojiga
gospoda terpeti. Pa tudi ta narvezhi nevar-
nost naf ni k puntarftvu sapeljala. Obupanje,
ktero v nevarnostih zhloveku junafhko mozh
da, naf ni soper zefarja oboroshali.

Glej, oroshje imamo, in vunder fe ne po-
ftavljam o soper. Rajfhi umerjemo, kakor mo-
rimo, rajfhi nedolshni poginem o, kakor v hu-
dobnosti shivimo. Stori tedaj s nami, kar ho-
zhesh, sapovej, kar hozhesh, poslufhi fe so-
per naf, zheshar hozhesh, ognja, terpinzhe-
nja, mezha — pripravljene smo vse preterpeti;
pokasati hozhemo, de smo kristjani, kristjanov
pa ne bomo nikoli preganjali.“ —

Slobnesh ni samogel ta shlahtni odgovor
fvojih vojfhakov zeniti. Nove trume je po-
flal k njim, in sapovedal je vse s njih vodjam
vred pomoriti. Od febe fo poloshili fvoje oroshje
in voljno fo fe dali pomoriti.

IX.

Isgled bolnikam.

Šveta deviza Lidvina (v létu 1380 v Šhidamu v Holandii rojena), je imela v svoji mladosti nefrezho, si na ledu rebro slomiti. Potem je imela toliko terpljenja in bolezhin preftati, de je bilo zhudo, de je fhe pri shivljenju oftala, in timvezh, ker dolgo ni mogla ne spanja, ne jedí, ne pokoja vshivati. Nobene sdravila nifo nizm pomagale; fkorej s nobenim udam shivota se ni mogla ganiti. Nobeniga grishljeja jedí, nobene kapljize kake pijazhe ni mogla bres novih bolezhin va-se vseti. Oftudniga tura, ist kteriga je filno veliko zhervov prifhlo, ni mogel nihzhe bres grose pogledati. K vřimu temu je pritifnilo pa fhe vnetje na njenim zelim shivotu, ktero ji je vse ude do kofti isshgalo. Rasun tega fo jo vedno glava, sobje in vrat boleli; kri ji je tekla is uft, nofa, ozhi in ufhef; neprenehama je bljuvala, drob ji je gnil, bodlo jo je in mersliza jo je vřakdan trefla. To revno shivljenje te poboshne devize je terpelo bliso 38 let; vezhdel v proftovoljni revřhini in sapufhenofti od ljudi je shivela, bres de bi bila poflednjih 30 let le enkrat f poftelje ftopila.

Perve 3 ali 4 leta jo je filno teshko ftalo, te takó mnogotere in velike bolezhine voljno terpeti. Nafvetoval ji je pa Janes Pét, njeni poboshni fpovednik, vezhkrat Kristufovo shivljenje premifhljevati. To ji bo veliko pomagalo, je rekel. Lidvina je to ftorila; premifhljevala je Kristufovo terpljenje, in to ji je

kmalo tako slo dopadlo, de je nozh in dan premishljevala. Sdaj je imela v svojih bolezhinah famo fladkost in tolashbo, in nikoli ni imela misli, si sdravja sheleti, ali profila je Boga, ji fhe vezh terpljenja poflati, pa tudi milofiti ji dodeliti, ga voljno terpeti.

Na zadnje ji je bilo rasodeto; de bo kmalo umerla, in lozhila se je od sveta kakor isgled vfm bolnikam v voljnim poterpljenju v bolezhinah. Umerla je v 43. letu svoje starofiti. Njeno svetofit fo ozhitni zhudeshi poterdili.

X.

Berázh kot písmouík.

Šveti Šervul je bil s otrozhje starofiti hromafit in je mogel milih darov profiti, ker fi f svojimi rokami nizh ni mogel saflushiti. Profil je tedaj vfakdan usmiljene ljudi, de fo ga pred vrata zerkve svetiga Klemena v Rimu nefli. Sahvalil se je, zhe mu je kdo kaj v dar dal; pa tudi ni bil nevoljin, zhe nizh ni dobil. Svezher je bil sopet nasaj v svoje ftanovanje prenefhen, kjer fta njegova mati in brat ftanovala, kterima je vse, kar fo mu usmiljeni ljudje dali, isrozhlil f profhnjo, njemu in febi le toliko prihraniti, kolikor potrebujejo, oftank pa med uboge rasdeliti. Šervul je bil f to svojo ffromafhino tako dovoljin, de fi ni nizh boljfhiga shelel. Eno famo sheljo je imel, sa ktere spolnjenje bi bil rad svoje shivljenje dal. Is svetiga pífma je toliko lepiga in poboshniga flifhal, de je od shelje gorel, te bukve vfm bukev fi omifliti.

De bi v premoshenje teh bukev prifhel, si je od milih darov toliko nastranil, de si je sveto pisimo kupil. Ker pa sam ni brati snal, je vezhkrat poboshne ljudi profil, mu kaj od svetiga pisma brati. Tako se je fkoraj vsiga svetiga pisma s glave nauzhil, in ga je tudi prav dobro umel. Pfsalme je potem v svojih urah podnevi in ponozi prepeval in je tako svoje ferze povsdigoval in marfikomu poboshnost delal, ki ga je flifhal. Sato je tudi na svoji smertni postelji, ko so prizhijozhi po njegovi proshnji pfsalme peli, rekel: „Tiho! angeljsko petje flifhim!“ In ves vesel je isdihnil svojo frezhno dusho v nebefa.

XI.

Mozh fkufhnjave.

Jakob, pufhavnik, je shel, de bi sapeljavam sveta odshel, na samoten kraj, kjer je petnajst let neprenehama Bogu flushil. Pa tudi v pufhavi ni ostal bres mnogih teshkih fkufhnjav, ktere je pa vse s pomozhjo tistiga premagal, kateri je mzh vsih flabih.

Jakob je doshioel starost sivzhka. Posvetno veselje ni imelovdo njegoviga s postam in pokoro oflabljeniga shivota in do njegove samo v premishljevanj nebeshkih rezhi sako-pano dusho nobene mozhi vezh. Sdelo se je vsaj tako. Jakob sam je mislil tako in — goljfal se je slo slo.

Bolna deklizo, otroka imenitnih starshhev, so dali poboshnimu pufhavniku v sdravljenje.

Osdrazil je njeni shivot, umoril je pa njeno duſho.

Štarſhi ſo ſe bali, de bi sdravje otroka ne terpelo dolgo; profili ſo tedaj puſhavnika, deklizo ſhe nekaj zhaſa obdershati. Štoril je to, pa kmalo je obzhutil v ſebi prepovedano nagnjanje do nedolſhnoſti. Škufhnjava je bila od dne do dne vezhi.

Nizh vezh ſe ni dovolj mozhniga zhutil, nekaj od ſebe odpraviti. Kar je njegovi tolikoletni zhednoſti pogubljenje ſhugalo. Premagan je bil in greſhil je.

Kakor pa ſizer hudobija hudobiji roko podaja, tako ſe je tudi tukaj godilo. Jakob umori ſapeljano deklizo, de bi ne bil po nji isdan in kaſnovan in verſhe truplo v globoko reko.

Ko je to ſtoril, ga je sazhela huda veſt preganjati. Sapuſtil je ſvojo zelo, v kateri je toliko s nedolſhnim ferzam v ſveti dovoljnoſti preſhivel, s gerdim fklepam, ſe popolnoma ſvojimu hudobnemu poſheljenju prepufiti.

Pa uſmiljeni Bog je njegove ſtopnje na boljſhi miſli naravnal. Sagledal je pokopalſhe in koj obſede njegovo duſho miſel, na tem kraju ſvoje ſhivljenje pokoriti. Temu fklepu je ſveſt oſtal in je kakor ſvet pokornik tam umerl.

XII.

Pomnoſheni kruh.

Pavl Tebanez je pobegnul v puſhavo, de bi zefarju Dezinianu odſhel, ki je kriſtjane

preganjal. Samotnost mu je kmalo dopadla. Globozheje in globozheje je fhel v puhavo. Nasadnje pride do berloga, memo kteriga je studenez tekeli, kteri ga je v vrozhini hladil. Palmovo drevo pa mu je dajalo fenzo, shivesh in obleko.

Desiravno je bil kraj, v kterim je prebival, sa njegovo mladost bres veselja, je vunder njegovo Bogu vdano ferze marfiktero lepo in nebeshko veselje imelo. Samotnost je flushila v blagor njegove dushe. Molil je sa frezho drusih ljudi, ker jim ni mogel drusih djanj ljubesni fkasovati.

Daljezh od posvetniga hrupa je premishljeval v miru stan svoje dushe, prisadeval si je neprenehama, svoje ferze sboljshati in se je tako Bogu tako dopadljiviga naredil, de se mu je posebno dobrotljiviga fkasal. Tako mu je prinesel krokar vfak dan pol hleba kruha. Eniga dne ga obifhe Anton, ki je bil v ravno tisti puhavi puhavnik.

Pavl je hrepenezhe prizhakoval krokarja, ki mu je imel pol hleba prinesiti, kteriga bi bil dal danaf tako rad svojimu dragimu gotu. Prileti pa krokar s zelim hlebam. Shvaleshnim veseljem rezhe Pavl: „Gospod nam je kofilo poflal. She je 60 let, kar fim famo po pol hleba dobival, ker si pa ti pri fhel, je Gospod zeliga poflal. Refnobo, dobrotljiv in ufmljen je Gospod!“

Dolgo sta potem sveto kramljala in ferzi poboshnih ozhakov ste se v nebeshkim veselju topile.

XIII.

Materni shegen sa hzher, ki gre v klofhter.

Šv. Evfrasia je bila hzhi nekiga gospoda v Zarigradu in v shlahti f zefarjem Teodosiem, kateri je po ozhetovi smerti pet let staro deklizo nekimu bogatimu gospodu obljubil.

Ko je bila kakih 17 let stara, jo peljejo njena poboshna mati v nunfk klofhter v Egipt, v katerim je bilo filno ojstro shivljenje. Jo vojfkovanja mefa s njegovimi posheljivoftmi prav shivo opomniti, ji poda vikfhi nuna podobo krishaniga Kristufa v roko. Evfrasia ga kufhne s gorezhofstjo, ter rezhe is globokofsti fvojiga ferza: „Obljubim, se vse fvoje dni Kristufu vdati.“ Potem jo pelje njena mati k drugi podobi krishaniga gospoda, povsdigne fvoje roke k nebesam ter rezhe: „Vsemi, Gospod Jesuf, to dete v fvoje varftvo! Ker samo tebe ifhe in ljubi, jo dam tebi famimu vfo.“ Potem rezhe hzheri: „O de bi te Gospod, ki je gore tako terdno postavil, vedno v strahu prep njegovim svetim imenam ohranil!“ Ko je zesar Evfrasii pisal in jo je saljubljenja s imenitnim gospodam opomnil, mu je odgovorila, de fi je Jesufa shenina isvolila, in de hozhe njemu famimu flushiti, in profila ga je, njeno premoshenje med uboge rasdeliti.

XIV.

**Vfakdanja molitev poboshniga
pufhavnika.**

Šveti Nikolavsh Flienški je molil vfak dan tako le:

Gospod, odverni vse,
Od tebe kar bi me
Odvernilo, daj, de
Prifhel bom do tebe
In vsemi k tebi me.

To je vfa kerfhanška popolnamost v nekterih befedah.

XV.

Sveta svijazhnost.

Teodora, shlahtna deviza v Alekfandrii v Egiptu, je imela na dvé strani se vojskovati. V nevarnosti je bila, od svoje kerfhanške vere odvernjena biti, in svojo nedolshnost in zhednost sgubiti. Pa Bog ji je pomagal, de ji je bilo mogozhe na obéh straneh premagati.

De bi od svoje vere odstopila, so ji protili in obljuje delali; pa nizh ni pomagalo. Sato so se njene devishke zhistosti lotili. Dali so ji strafhno volitev, ali malikam darovati ali pa nedolshnost devishkiga stanu sgubiti. — Njeno poboshno ferze ni vedlo, kaj storiti.

Pazh rada bi bila dala kri in shivljenje sa svojo vero — pa nedolshnost sgubiti! Ako bi bila malikam darovala, bi bila svojo vero satajila. Ako bi bila po fili svojo nedolshnost sgubila, bi bila ob vse, kar ima deviza. „Bodi si!“ je rekla nasadnje, „svoji veri

hozhem svešta oftati; nad mojim devifhtvam bo boshja previdnost zhula.“

Peljali so jo s safmehovanjem in sanizhevanjem v neframni kraj. Poboshna deviza je povsdignila ozhi in roke in profila: „Gospod, bodi refhenik moj!“

Odpro se vrata stanize, v kateri je bila saklenjena. Bradat vojfhak pride va-njo. Njeno zhifto ferze je mozhneje trepetalo. Ne boj se, — ji rezhe, kteriga se je bala, kristjan fim, tedaj tvoj brat, in refhil te bom. Moje ime je Didim, in nifim vojak; oblekel fim se le tako, de bi tvoje zhuvaje smotil. Premenjajva urno oblazhila; potem pa pobegni; na tvojim mestu oftanem jes tukaj.“

She je Teodora dvomila, ali je njeni refhenik ali njeni fovrashnik; pa Didim je naganjal, oblazhila premenjati. Sgodi se to. Kot vojak oblezhena stopi Teodora is oftudne hifhe. Nezhiifneshi se rinejo v hifho — namest nesmoshne devize najdejo krépkiga mosha v nji. Pa fpasijo fvelo svijazhnost in vlezhejo Didima pred ajdovfkiga fodnika. Šodnik ga obfodi k fmerti, ktero bi bila imela Teodora ftoriti. Vefel, de se je ta rezh tako frezhno isfhla, gre blagi Didim na obfojifhe. Poglej! Teodora pritezhe in lepodufhno se prizhkata, kteri nju bi umerl. Didim rezhe: „Jes fim k fmerti obfojen.“ — „Jes fim te le, mu rezhe Teodora, refhnika moje devifhke zhiftofi shelela, ne pa, de bi sa mene umerl.“ — Šodnik je pravdo raslozhil, de fta se oba vefelila, obfodil ju je ob glavo. In zhifta deviza in blagi refhenik njene

zhiftosti sta oba v eni uri pod mezhem krono marternikov prejela.

XVI.

Zastran nofnje.

K sprédj imenovanimu Nikolavshu Flienfkimu pride eniga dne mlad gospod in ga vprafha, kako mu fuknja po novi nofnji dopade? Poboshni mosh mu da ta le poseben odgovor: „Ako je tvoje ferze dobro, je vse dobro, zhe bi pa dobro ferze imel, bi ne ifkal nove nenavadne nofnje.“

XVII.

Boshja flushba gre pred vfako drugo.

Šveti Budger, Minfterfki fkhof, je bil enkrat od nekterih dvornikov pri zefarju Karolu Velikim opravljan, kakor de bi sa svoje fhkofijstvo malo fkerbi imel in na lepoto zerkov malo gledal, ktera je zefarju tako pri ferzu bila. Zefar poklizhe fhkofa k febi. Prifhel je ravno o zhafu, ko je imel svoje dnevnize moliti. Rekli fo mu, de naj k zefarju gre, ki ga she zhaka. Šveti mosh odgovori, de bo koj po odmolitvi prifhel. Ko dalj zhafa ne pride, fo ga prifhli v drugo in v tretje klizat. Ko fhkof po dokonzhani molitvi pride. ga vprafha zefar s nevoljo, sakaj ga pusti tako dolgo zhakati. Odgovori mu fhkof: „Vem, kaj fim vam, presvitli zefar dolshan, vem pa,

de bi vam ne dopadlo, zhe bi Boga vezh kot vaf obrajtal; kadar kdo s njim govori, mora vse drugo posabiti. Rasun tega ste mi, presvitli zesar, ko ste mi sfosijstvo isrozhili, sapovedali, Bogu pred kot ljudem flushiti.“ Ta odgovor je zesarju tako dopadel, de je fhkofa nedolshniga sposnal in hudobne opravljivze pokaral (fhtrafal).

XVIII.

Martinian je bil eden puhavnikov, ki so bliso mesta Zesarée na gori v pokori in premishljevanju boshjih rezhi shiveli. Šlava njegove svetosti je prishla v imenovano bogato mesto.

Ko so enkrat v drushbi od velizih zhednost bogabojezhiga puhavnika, posebno pa od njegove sdershljivosti govorili, je rekla neka snana prizhejozha nezhistniza: „Zhe le hozhem, me ne bo teshko stalo, vashiga tako hvaljeniga junaka podreti.“ Kolikor bolj so ji sopergovarjali, toliko bolj je terdila, poboshniga puhavnika sapeljati. V narrevnisthi shenfski obleki, s majhno zuljizo pod pasduho pride v mraku pred puhavnikovo zelizo in ga profi miloglasno, jo samo tisto nozh prenozhiti. Martinian ni hotel v sazhetku v to dovoliti; ker pa ni nehala profiti, se je puhavnik bres prevdarka usmili. Miflil si je: „Te uboge deklize ne morem v taki strafhni nozhi spufliti, in pa she v puhavi.“ Prepuflil ji je svojo zelo in je fhel v drugo.

Komaj se je sor sasnal, she stoji ravno

tista dekliza, ki je finozh v obleki berazhize k njemu prifhla, lepo lepo oblezhena pred njim. Vsela je lepo obleko fkrivaj fabo. Njena predersna obleka, njene she predersnisthi ozhi, njene fladke sapeljive besede so Martinianovo posheljivost sbudile, ktero je po tolikih letih oforniga pokorjenja she ugafnjeno mislil. Špodtikal se je; njegove ozhi, fizer le v nebefa obernjene, so tizhale s dopadajenjem na mlado, prelestno shénfko, She fkoraj premagan stopi is svoje zéle, vidit, zhe morde ljudje ne pridejo, ki bi bili prizhe njegoviga hudobniga namena. Kar naglama prefhine misel: „Hudobnesh! kaj hozhefh storiti? Bog te vidi!“ njegovo dufho. Nasaj gre in poloshi prizha sapeljivke svojo roko v ogenj, in ko bolezhine ni mogel preterpeti, rezhe: „Martinian! zhe tega ognja ne morefh preterpeti, kako bofh mogel enkrat pekel preftati s njegovim nevgafljivim ognjem?“ Tako je nezhisto sheljo premagal in pa tudi hudobnizo spreobernil.

XIX.

Pot h kerfhanfki popolnosti.

Šveti Vinzenzi Fereri je dal tistim, kteri so se kerfhanfke popolnosti prisadevali, te le lepe opominje: 1. Vunajne rastrefenosti savoljo prevelizih fkerbi se ogibati; 2. svoje ferze napuha in ofhabnosti varovati; 3. ferzane na posvetne rezhi vesati; 4. refnizhno po sanizhevanju in ponishanju sheljo imeti; 5. vedno k krishanimu Jesufu ferzhno moliti, in

6. is ljubeshni do njega vse terpljenje voljno preftati.

XX.

Dnevni red posvetniga moshā, ki ni bil tega sveta.

Rajnzi grof Renti na Franzofkim, (umerl 1649) je shivel po tem le dnevnim redu: Vftal je navadno she o petih, potem ko je en del nozhi she v molitvi prezhul, s mislijo v Boga se je oblekel in se mu je potem klezhé sa vzhlovezhenje Jesufa Kristufa sahvalil. Potem se je isrozhil svetimu otroku Jesufu, de bi s pomozhjo njegoviga Duha njegove zhednosti pofnemal. Pred kofilam je sopet molil, pri kofilu se mu je pa is kakih poboshnih bukev kaj bralo. Zhe je vtegnil, je fhel po poldne tudi v zerkev; vselej pa je svezher eno uro molitvi daroval. Pri vezherji si je dal is shivljenja in terpljenja svetnikov kaj brati, potem se je s svojimi otrozi poboshno pogovarjal, in je s njimi ob 9 uri vezherno molitev molil; pri tej molitvi fo mogli tudi njegovi posli prizhejzhi biti.

XXI.

Viljelm, Gaskonfki vojvoda in Poatufhki grof, je bil eden nar hudobnihh knesov tiftiga zhafa. Svoj imenitni stan je s nargerfhimi rasujsdanofthi ofkrunil.

V tiftim zhafu je shivel filno uzheni poboshni flushabnik boshji, sveti Bernard, kte-

riga je gerdo shivljenje Viljelmovo v ferze bolelo. Vse si je prisadjal, de bi mu strafhni stan njegove dushe pred ozhi postavil in de bi ga k pokori in spreobrnjenju napeljal. Shel je s nekimi fhkofi k vojvodu Viljemu, mu je hudobije in nevarnost pred ozhi postavil, v kateri je njegova dusha bila. Pa nizh ni moglo v hudobijah vterjeniga knesa omezhati. Bernharda, ki je od svete shelje gorel, tega nefrezhniga refhiti, se ni dal po prvi fkufhnji oplafhiti. She drugo fkufhnjo je storil. Ko je eniga dne mafho bral, je Viljelm pred zerkvijo stal. Poboshni mafhnik vsame sveto refhnje telo na tako imenovano pateno, gre h vterjenimu vojvodu ter rezhe: Slushabnik ni mogel nizh do tvojiga ferza, sdaj pride Gospod sam te profit, de svojo dusho refhifh sa katero je umerl.“ —

Tem gorezhim besedam vojvoda ni mogel soperstati. Boshja milost je s naglim sharkam njegovo terdo ferze napolnila, in mu je pokasala strafhno bresdno, na kteriga kraju je tako dolgo nefkerbno spal. Spreobrnil je svoje ferze, kolikor je mogel, je storjeno pohujshanje, vso storjeno fhkodo popravil, se je vfiga ogibal, kar je bilo poprej netilo in shivesh njegovih hudobij. Samotno in spokorno je shivel in je oftal vedno gospodu sveft, ki je imel toliko usmiljenja s njegovimi hudobijami in ki ga je s tako milostjo k febi nasaj poklizal.

XXII.

Pravi vir kerfhanfke modrofti.

Švetiga kardinala Bonaventura je obifkal enkrat sveti Tomash Akvinez, njegov priferzhni prijatel, kateri je, sam zerkven-uzhenik, lepe kardinalove pisma bral in obzhudoval. Vprafha ga, kje de fo njegove bukve, is kterih je tako povelizhavno od duhovniga shivljenja in od kerfhanfke popolnosti pifati fe uzhil. Odgovori mu sv. Bonaventura: „Poglejte tu podobo krishaniga Jesufa; on fo moje narboljfihi in narbolj uzhene bukve; is njih pifhem. K tem ranam in k boshji daritvi (sv. mafhi) se obernem, in tu dobim vezh luzhi, kakor mi samorejo bukve in lastno modrovanje dati.

XXIII.

Drevéfze.

Švetiga Anselma fo potem, ko je bil njegov uzhenik in prijatel Lanfrank opat isvoljen, v njegovim klofhtu priorja isvolili. Hvalili fo na tem poboshnim predniku posebno lepo lastnost, s modrim in kerfhanfkim saderfhanjem ljubesin svojih podlofhnih fi pridobiti. S rahlo ojftróftjo, s milo dobrotljivóftjo, s ozhetovfkim fvarjenjem in proshenjem fi je pridobil ferza vfih, fhe zelo tiftih, kateri fo ga favoljo njemu naklonjene zhafsti zhertili.

Takrat je bilo navadno, de fo tudi imenitni in shlahтни ljudje svoje otroke v klofhtre pofhiljali, de fo jih tam mnihi uzhili. Enkrat

pride ptuj opat k Anselmu in mu toshi, de njegovi uzhenzi vunder predersni, nevkrotni in neporedni oftanejo, defiravno jih ima ojfiro.

Nameft mu odgovoriti, ga pelje prior v klofhterfki vert. Tam mu pokashe dve majhne drevéfzi: eno je bilo h kolizhem privésano, de pokvezheno ne rafte, fizer pa ohlapno, de samore profito rafti; drugo pa od nerodniga vertnarfkiga hlapza tako ftifnjeno in od vfh strani tako povesano, de ni bilo mogožhe, de bi raftlo, fhe menj pa kadaj fadú obrodilo.

Anselm pokashe prijasno fe smehljaje opatu povesano drevéfze rekozh: „Glej, ljubi brat, taka je f tvojimi uzhenzi! Preojsiro jih imafh, sakaj kakor to drevéfze, do kteriga ne more srak in kteriga vejize fo prevezh na tefnim, ne more prav rafti in fadja obroditi, ravno tako je, zhe fe mladi ljudje prevezh na tefnim imajo in fe vedno le s shuganjem in tepenjem k fpolnovanju dolshnost naganjajo. Prevelika ojsiroft ftori uzhenika in s njim tudi uke fame oftudne. Uzhenik naj fi narpervo ferza in saupanje uzhenzov pridobi, potem bodo famo opominji vezh pomagali, kakor doflej ojsiro pokreganje in terdo kasnovanje.

XXIV.

Apoftoljska ferzhnost.

Ko je sveti Korbinián, Frajsinfhki fhkof, na svoji poti is Rima nasaj na Nemfhko v mefto Meran prifhel, je dobil tukej she povelje vojvoda Grinoalda, k njemu v Frajsing priti. Tukaj je pokasal apoftoljsko proftodufh-

noft, s grefhnikam ne v enim mestu prebivati. Bres strahú je rekel mogožhnimu vojvodu: „Ni ti pripufheno, sheno svojiga brata pri febi imeti.“ She le, ko je vojvoda zhes 40 dni salo Piltrudo od febe poflal, pride Korbianian k vojvodu in dobi v kratkim toliko darov od njega, de je s njimi Frajsinfhko fhkofijo narediti mogel.

XXV.

Obljubljene relikvije.

Štrafno preganjanje kristjanov pod rimskim zefarjem Dioklezianam se je sazhélo. Kri marternikov je v potokih tekla, pa ni mogla ne stanovitnosti kristjanov vkloniti, ne ker votozhnosti trinogove vtolashiti. Poglavar v Ankiri je bil takrat Teoteken, zhlovek, kteriga edino saflushenje je slobno zhertenje kristjanov. She njegovo famo ime je strah v zelim kraju delalo. Štrah in strahota sta njega in njegoviga rabeljna napovedovala. Prasne in sapufhene so stale zerkve in klofhtri; pufhave in vifoke goré so bile s vbéshnimi kristjani napolnjene.

Shalof in klavernof je bila med kristjani, ko so se ajdje radovali in pili in jedli v veselju, de bodo kristjane saterli, ki so s svojimi zhednostmi njih gerdo shivljenje osramovali.

V tem hudim zhafu je shivel v Ankiri neki goftivnik, Teodat s imenam, oshenjen, poboshen mosh in kristjan. O zhafu preganjanja kristjanov je bilo Teodotovo saflushenje sa vero in sa njegove preganjane brate veliko. V

njegovi hihi so imeli pribeshalifhe in shivesh; bolnikam je stréget, novinze je poduzheval, smotene je spreobrazil, flabim je ferzhnost delal in opominjeval je kristusove vojfhake k flavnimu boju. Njegova hiha je bila zerkev kristjanov, njegova hiha je bila enaka Noetovi barki o vesvoljenim potópu strashniga preganjanja kristjanov.

Teodat je samogel te nevarne, pa sladke dolshnosti vere in kerfhanfke ljubesni dolgo spolnovati, ker niso tako ojfiro na-nj gledali, ker je bil gostivnik; in famo to ga je sadershevalo, de se ni bres straha fodniku kerfhanfškiga sovrashnika isrozhil.

Enkrat je popotoval s nekimi poboshnimi kristjani na deshelo. V filno prijetin kraj bliso vafi Malus pridejo. Vlegli so se v travo v fenzi rodovitnih sadnih drevéf, kofilo so hotli tam povshiti. Teodat pofhlje nektere svojih tovarfhev v vaf k duhovnu, de bi prifhel k njim jéft in jim jéd poshegnat, sakaj nobene jedi ni jedel, zhe je ni poprej duhoven shegnal.

Duhoven je prifhel in jedi, ktere je poshegnal, so povshili. Pri jedi rezhe Teodat smehljaje se duhovnu: „Fronto (tako je bilo duhovnu ime), kako lepo méfto sa spravljjanje svetih relikvij fim danaf vidil. Sakaj se ga ne poflushifh?“ „Pripravi mi poprej relikvij, mu odgovori duhoven, in zhe se fhe potem ga ne poflushim, me leniga smerjaj.“ — „Moja, ali bolj rezhi, boshja skerb je, rezhe Teodat, ti relikvij pripraviti. Škerbi le sa hram. Ne odlafhaj nizeh, ozhe, ampak glej, de predko je mogoze, kapélo fosidafh, relikvij bosh

kmalo dobil.“ To isgovorivši je snel perftan f svojiga perfta rekozh: „Gospod bodi prizha med mano in tabo, de bofh kmalo relikvij dovolj dobil.“ S temi besedami se je pošlovil pri duhovnu in hitel nasaj v mésto, kjer ga je nekaj posebniga prizhakovalo.

Peljali fo ravno poboshnih postarnih devíz na voséh fkosi mésto, de bi jih pri nekim obhajanju v zhaft malikinje Diane s martrami prifilili, to boginjo moliti. Sa vosmi, na kterih fo devize fedéle, fo peljali podobe malikov. Vse je derlo is mesta k tej rézhi. Flavte in zimbale fo péle; trume bab s rasvesanimi lasmi fo spremljale f krizhanjem mnoshizo ljudi. Teodat, ki je bil tudi med gledavzi, se je bal, de te devize starosti in slabosti ne bodo mogle namenjenih marter preftati. Saperl se je tadaj s dvema shlahtnikama devíz v majhno hifhizo, de bi s njimi in sdrugimi sbranimi kristjani Boga profili, de bi tem sposnovavkam Kristufa stanovitnost dal. Drug dan jim prinese Teokaria, shena hifhniga gospodarja, poveft, de fo stanovitno premagale, in de fo njih trupla v blishnje jesero ne daljezh od kraja vtopili. V prihodnji nozhi se prikashe ena umorjenih devíz Teodusa s imenem, v spanju in mu rezhe: „Ti spifh, moj fin Teodat, in ti ni nizh mar sa mene? Ali se prav nizh vezh ne spomnifh ukov, ktere fim ti v svoji mladofti dajala? Dokler fim shivéla, me nisi nikoli is nemar puhhal, ampak zhaftil si me vedno kot mater. Sdaj pa, ko fim mertva, posabifh, mi po tvoji dolshnosti do konza flushiti. Šaj ne pufti, de bi nafhe trupla v je-

séru leshale, jéd ribam. Sakaj v malo dnéh zhaka tudi tebe velik boj. Vstani tedaj, pojdi k jeséru, varuj se pa isdajavza!“ — To isgovorivfhi je sginila.

Teodat je fhel bres odloga s nekterimi gorezhimi kristjani, trupla 7 marterniz is jesera islézhi. Pa ajdje fo mozhne strashe na kraje postavili; nemogozhe se je sdélo, do jesera priti, bres de bi ne zhutili. V tamni deshévni nozhi jim je nebesfka luzh svetila in pot kasala. Štrafhno je sazhelo trefkati in sveti marternik Šosiander, v velizhaftni podobi oklenjeniga konjika je strashe od jesera pregnal. Šilni vetrovi fo tudi vodo na nãsprotno stran sagnali, tako de se je na suho dno vidilo, kjer fo trupla deviz leshale. Lepo fo jih vsdignili in bliso v grob poloshili.

Ko se je dan naredil, fo vidili ajdje, de fo bile svete trupla vkradene. Celo mesto je sazhelo vreti. Kjer koli so kakiga kristjana dobili, fo ga prijeli in isprafhevali.

To svéditi, je sklenil Teodat se tatú iskasati. Pa bratje fo mu branili. Nasadnje je bil od kristjanov, ki fo se napovédanih marter bal, isdan in pred kervolokiga poglavarja Teotekna peljan. Obljube fo mu delali in protili fo mu, de bi ga od vere odvernili. Pa vse ni nizh pomagalo; v smerti kakor v shivljenju je svojimu Bogu svéft ostal. Nardaljfhi, nar bolj neufmiljeno terpinzhenje, ktero je vse rabeljne vtrudílo, ki fo ga shelesniga imenovali, niso mogli, ga od Kristusa odverniti in ga nesveftiga narediti. Nasadnje sapové trinog, stanovitniga marternika ob glavo djati.

S veseljem je prejel smert, ki je njegovo terpljenje konzhalala in mu pot v neskonzšno veselje odperla. Štrahno veliko germado so naredili, truplo marternika na-njo vergli in se pripravljali, podkuriti. Tode, ko bi se bilo blifknilo, se safveti na vsih stranéh svitla luzh. Nihzhe si ni upal. Teoteken je postavil štrashe okrog germade. Ta zhas pride duhoven Fronto is svoje vasi v mesto in je imel perštan pri sebi, kteriga mu je sveti marternik v sagotovljenje dal, de bo relikvij dobil.

Pripeljal je tudi ofla s vinam otovoreniga fabo. Svezher je bilo, ko je pred mesto prišel in ofel se je na mesto vlegel, kjer je bilo marternikovo truplo pokopano. Štrashniki, ki so se pri ognju gréli, so ga povabili v lopo, ki je bila sa-nje pripravljena, ofla svunaj pustiti, de bi se pafel. Fronto se vsede in pije s vojshaki. Nasadnje napolni kupo s vinam, ki ga je fabo pripeljal, in ga da vojshakam piti. Ti so ga slo slo hvalili. Duhoven jim je privolil, ga piti, kolikor se jim poljubi; povabljenja ni bilo tréba ponoviti. Veselo je fhla kupiza is roke v roko; vojshaki so se vnéli in so sgovornišhi postali. Šmejaje rezhe neki mlad vojshak Frontu: „In sajel nej bi vina, kjer bi hotel, bi vunder fhéfhk nej posabil, ki sim jih unidan savoljo bab prejel, vsi kristjani fkup niso toliko tepeni bili, kakor jes sam. Daj mi urno polno kupo tvojiga vina, de si svoje bolezhine vtopim.“ „Varuj se, Metrodor, rezhe eden tovarshév, de ne pogledash pregloboko v kupo in ne posabis na

shelesniga mosha pasiti, kateri je, kakor pravish, shenfke is jesera vkradil.“

Duhoven je nekaj v duhu imel, poprafheval je, kakor zhe bi nizeh ne vedil, in je vsm dobro toshil. Kmalo je vse svédil, kar je hotel.

Shelesni mosh, od kteriga so vojshaki govorili, ni bil nihzhe drug, kakor nash sveti marternik Teodat, in imenovali so ga tako savoljo njegove velike stanovitnosti v preterpljenju vsh marter. Vojshaki so pasljivimu Frontu vse natanjko povédali, kako je kerfhanski junak terpel, in pokasali so mu tudi svunaj lópe mesto, kjer je bilo njegovo truplo sakopano. Fronto je komaj she svoje veselje premagati mogel. Sdaj je vojshakam tako pridno vino natakal, de so se vsh vpijanili in po tleh leshé smerzhali. Naloshil je sdaj sveto telo na svojiga ofla. „Sdaj, moj marternik, spolni oblubo, ktero si mi naredil,“ mu rezhe in mu natakne perstan na perst; potem dene feno in berstje, s kterim je bilo sveto truplo pokrito, nasaj, poshene ofla na zefo in pusti iti, kamor hozhe. Po franških potih pride ofel do vafi Malus in se vleshe na mesto, kjer sdaj kapéla svetiga marternika stoji.

Koj, ko se je dan naredil, se je vernil Fronto k vojshakam nasaj, je sazhel filno tarnati in s folsmí v ozhéh je toshil, de je svojiga ofla sgubil. Štrashe so mu verjele in mislili so, de truplo réf she na starim mestu leshí. Šlovo je vsel od njih in gre v svojo vas, Tam je kmalo svédil, de je ofel s svetim truplam sam tje prishel, in de je na tistim mestu obital. Hitel je tje in vidil je sam zhu-

do boshje previdnosti. Boga je hvalil in lepo je truplo svetiga marternika pokopal, ki je svojo obljubo tako svešto spolnil, v sa-nj pripravljen grob.

XXVI.

Jutranja molitev pohoshne dekle.

Šveta dekla Arméla (umerla 1671) je, kader se je sjutraj prebudila, molila: „Moj Bog in moje vse. Ti si moj in jes sim tvoja. Tebi se vdam vfa. Kar ti hozhefh, tudi jes hozhem. Obvaruj me zhes dan tudi narmanjshiga greha.“

XXVII.

Spreobrnjenje sv. Bonifazia.

O preganjanju kristjanov pod zesarjem Dioklezianam je shivéla v Rimu prav imenitna in bogata gospa, s imenam Agláa, 73 ofkerbnikov svojih grafhin je imela; narimenitnifhi med njimi je bil Bonifazi, kateri je pri gospéj vse veljal, in je bil fkrivaj tudi ljubljen od nje. Bonifazi je bil mlad, filno rasmusdan mósh, mnogoterim hudobijam vdan.

Ta nevkretni fushnik svojih posheljivost je imel pa vunder nekaj lastnost, slasti je bil slo usmiljen in gostoljuben. Ko je vidil, de ptujiz pride, ga je koj poiskal, k febi povabil in mu je postrégel. Ponozhi je hodil po mestu in je darove in shivesh med uboge delil.

Ko je veliko let Agláa s njim v gréhih shivéla, ji je skerb boshje milosti ferze rasfvetlil. Šposnala in obshalovala je svoje dofadanje shivljenje. Vkasala je svojiga flushabnika Bonifazia poklizati in rekla mu je: „Ljubi brat Bonifazi! Ti vésh, v kakih gréhih sva shivéla. Pomislila nisva, de bova enkrat pred Boga stopila in mu mogla odgovor sa storjene gréhe dati. Sdaj sim pa flifhala undan neke kristjane govoriti, de bo, kdor sdaj svetnikom pomaga, kateri imajo sdaj savoljo kerfhanfkiga iména tako hud boj preftati, v strafhnim dnevu boshje sodbe s njimi vezhno veselje vshival; flifhala sim tudi, de se v jutrovih deshelah Kristusovi flushabniki soper hudizha vojskujejo, in rajshi svoj shivot rabeljnam prepusté, kakor de bi Kristusa satajili. Popotovaj tedaj v tiste kraje in pripelji mi trupelj svetih marternikov. Zhaftila jih bova, hifhe jim bova v zhaft sidala in tako bova midva in vezh drusih svelizhani po njihnim svetim terpljenju.“

Dala je Bonifaziu obilo denarjev, de bi si svetih trupel nakupil in de bi ubogim pomagál, in pa tudi masil sa relikvije. Dala mu je fhe verh tega 12 hlapzov s konji in 3 vosé fabo.

Ko se je pri gospej posflovil, ji je rékel vesél: „Moja sapovedniza! Zhe trupelj svetih marternikov dobim, vam jih bom pripeljal; zhe vam pa moje truplo pripeljejo, ga sprejmite namest marternika.“

Nevoljna mu rezhe: „Pufti sdaj norzhijo in pijanost! Obnafhaj se timvezh tako, de bofh

vreden, trupla svetih marternikov vositi. Upam, de bošh kmalo se vernil. Naš vsih Gospod in Bog, ki je savoljo našhiga svelizhanja na semljo prišel in v svelizhanje ljudi svojo kri prelil, naj pošlje svojiga angelja pred sabo in naj vodi tvoje stopinje po svoji milosti; on naj spolni moje zhište shelje in naj posabi moje gréhe.“

Bonifazi je sklenil is spofhtovanja do svetih relikvij, ktere pripeljati je bil namenjen, se na poti vina in mesa sdershati. Vsdignil je svoje roke k nebesam ter rékel: „Gospod, vfigamogozhni Bog, Ozhe Edinorojeniga, pomagaj meni, tvojimu flushabniku, in pokashi mi pot, po kateri naj hodim, de bo tvoje ime povikšhašo vekomej.“

V nekterih dnéh pride Bonifazi v mesto Farsus in své, de ravno kar nektere svete marternike savoljo njih vere terpinzhijo; sapovédal je tadaj svojim tovaršham, sa-se in sa shivino hišho ifkati, v kateri bi ostali; rekel je, de gré malo zhafa na sojifhe.

Ko tje pride, vidi vezh svetih marternikov, ktere so ravno terpinzhili, njih terpljenje je bilo strašhno. Še viditi jih, je moglo serze narferzhnišhiga gledavza podréti. Marterniki so pa štanovitni ostali. Bonifazi se jim je priblišhal, jih je kufheval v njih terpljenju, in glasno je rekel: „Velik je Bog kristjanov! Bog svetih marternikov je velik!“ Vfedel se je k nogam jim, objemal je njih spone in vesí, opominjal jih je k štanovitnosti v slavnim boju in sarotil jih je s vrozhimi

folsami, Boga sa-nj profiti, de bo vreden, v njih drushbo priti.

Sdej ga sagleda fodnik Šimplizi: „Kdo, — sakrizhi — kdo je predersnesh, ki mene in Bogove sanizhuje! Pripeljite ga pred mene!“ „Povej, — mu rezhe potém — kdo si ti, ki se upash, mojo sodbo sanizhevati?“ Odgovori mu Bonifazi: „Kristjan sim, in s pomozhjo svojiga Boga sanizhujem tebe in tvojo sodbo.

Ko ga fodnik po njegovim iménu vprasha, mu sapové, bogovam darovati, ako hozhe martram oditi. Pa Bonifazi mu odgovori: „Šhe tolikrat sim ti povédal, de sim kristjan. Kot kristjan pa ne darujem ne hudizhu ne gnjufnim malikam, stori tedaj, kar hozhesh storiti. Ne mudi se nizeh, tu imash moje shivljenje.“

Rasferdeni fodnik je sapovédal, ga na klop raspéti in s shelésnimi sekirami rasmefariti. Pa Bonifazi je stanovitno sposnaval in osnаноval praviga Boga, sapovedal je divjak ga she bolj terpinzhiti, mu shelesne zveke sa nohte sabosti in mu rasbeljeniga svinza v usta vlti.

Bonifazi je rekel: „Sahvalim te, Gospod Jesuf Kristuf, Šin boshji, pomagaj meni, tvojimu flushabniku in olajshaj te bolezhine! Ne daj mi od tega fodnika premaganimu biti; sej vesh, de vse to savoljo tvojiga imena terpim.“ Drugim marternikam je pa rékel: „Vi flushabniki Kristufovi, profite sa mene, vashiga hlapza!“

Enoglasno mu rezhejo vsi: „Nash gospod Jesuf Kristuf, poshlji svojiga angelja in te rešhi tega bresboshniga fodnika! Kmalo naj kon-

zhá tvoje shivljenje in nej sapifhe tvojo ime med svoje pervorojene!“

Komaj so to molitev konzhalí, kar sazhne ljudstvo jokati in krizhati: „Velik je Bog kristjanov! Bog marternikov je velik! Pogubljenje pridi nad podobe malikovavzov!“ In padlo je ljudstvo nad altar, poderlo ga je in kamnali so fodnika, de je trepetaje s svojimi rabeljni pobegnil.

Drugo jutro se je fodnik vnovizh prisadjal, nashiga junaka od vere odverniti; pa ko ni vse nizh pomagalo, sapove lonez s rasbeljeno smolo napolniti in marternika na glavo va-njo postaviti.

Ta se je narpervo prekrishal, in angelj gospodov je prifhel, ki se je lonza dotaknil, in glej! rastopil se je pri ognju, kakor vofek. Švetimu moshu ni to nizh bolezhine storilo, mnogi pa, ki so ogenj podpihovli, so se unéli in sgoréli.

Obfodi sdaj Šimplizi svetiga marternika ob glavo, kar je stanovitno terpel.

Ko se je to godilo, so njegoví tovarfhi vse obhodili in so ga ifkali. Ker ga pa niso nashli, so se pogovarjali: „Gotovo pri kaki nezhistnizi fedí, ali pa kje pijanzheva; dolgo ga bomo saftonj ifkali.“

Kmaló potem dobijo nekiga fodniga hlapza in vprashajo ga: „Ali nifi ptujiga mosha is Rima vidil?“ Odgovori jim: „Vzheraj je bil ptuj mosh sa Kristufa martran in ob glavo djan.“ „In kje?“ ga vprashajo dalje. „Na fodnifhu, kjer je bil martran,“ jim odgovori.

„Zhverft, dobro rejen mosh je bil; lafje fo se mu malo vihali in fkerlatafto fuknjo je imel.“

Šhli fo s moshem na fodnifhe, kjer jim je njegovo truplo in potem tudi njegovo glavo pokasal. Sdajzi fo Boni fazi a fposnali. Šmehljanje svetiga Duha je leshalo na njegovih blédih uftnizah. Njegovi tovarfhi fo f folsami njegovo sveto truplo moshili. „Ne sarajtaj nam v gréh, — fo rekli — kar fmo od tebe govorili, ti flushabnik Kristufov!“ Moshu pa, ki jim je pot pokasal, fo rekli: „On je, kteriga ifhemo. Profimo te, daj nam ga!“ „Saftonj vam ga ne morem dati,“ jim rezhe mosh. Odfhteli fo mu 5000 zekinov in prevséli fo truplo svetiga mosha. Namasali fo ga s difhezimi masili, in savitiga v drage tanjzhize ga poloshé na vós. Tako fo se vernili in véféli fo gospoda savoljo slavne fmerti tega svetiga marternika hvalili.

Med tem je pa angelj Gospodov se gospéj prikasal, in rekel ji je: „Njega, ki je bil nekday tvoj flushabnik, sdaj pa je nafh brat, fprejmi kakor gospóda in fkerbno ga f-hrani; sakaj po njegovi profhnji ti bodo vfi tvoji gréhi odpufheni.“

Urno se je napravila Agláa. Duhovnov in poboshnih mosh je fabo vséla in f svetim pétjem je fhla ponishno svetimu truplu naproti, ktero je pet ur pred rimfkim méftam pokopala, dokler bi bili zerkev sidali, vredna tako svetiga marternika.

Ona fama se je svetu odpovedala in vse fvoje premoshenje je med uboge rasdelila. Vfm fvojim fushnikam in fushnizam je svo-

bodo dala in famo nekaj dekliz je pridershala, ki so s njo Bogu flushile.

Tudi ona je dosegla gnado, ktera je trupu svetiga Bonifazia dodeljena bila. Bolne je osdravljevala. Trinajst let je she potem v nunfkih oblazhilih shivela, potem je pa v miru saspala in pokopali so jo poleg svetiga martnika.

XXVIII.

Darila umirajozhkih fhkofov.

A.

Ko je sveti Urh, Avgsburfhki fhkof, zhutil, de je smert bliso, je dal v zerkev se nesti in po sveti mafhi vse svoje premoshenje rasunene postelje in mise pred sebe prinesti, in sdihajozh je rekel: „Oh, zhimu mi je to vse!“ Bilo je vse njegovo premoshenje obstojezhe v nekterih frajzah, 7 ali 8 pertih in 10 goldinarjih frebra. Denarje je rasdelil med uboge, oblazhila pa med duhovne.

B.

Tudi sveti Tomash Vilanovfki, veliki fhkof v Valenzii, je rasdelil pred svojo smertjo vse svoje premoshenje med siromake. Ko je bilo she vse rasdeljeno, se je spomnil she ubosiga mosha. Temu je dal svojo posteljo, in ga je profil, mu she sa malo ur shivljenja, jo pofoditi.

Kerfhanfki premashnik.

Galikan se je vojskoval v armadi zesarja Konfhantina Veliziga in je bil flovezh junak. Pod tem zesarjem so prifhli firovi Šziti i ftrafhno armado nad Rimze. Konfhantin, ki sa- voljo posebnih opravil ni vtegnil, sam v voj- fko iti, je svojimu vojvodu Galikanu arma- do isrozhil, ker je bil preprizhan, de je umen in svét, in obljubil mu je veliko veliko pla- zhila, zhe fovrashnike premaga.

Galikan je bil ajd. Daroval je tedaj svo- jim bogovam velike darove, de bi mu v voj- fki pomagali. Š svojima bratama Janesam in Pav- lam je fhel ferzhno v vojsko. Šovrashnikov je bilo veliko vezh kakor Rimzov, in je fkorej povfod premagal. In Galikanu je fhlo na- sadnje tako tefno, de je vidil, de bo mogel popolnoma omagati. Veliko njegove armade je fhlo shé k fovrashniku, kar jih je pa fhe ostalo, so fklenili v obupu, svojiga vodja fov- rashnikam isdati, de bi sebi shivljenje priva- rovali.

V tej nefkonzhni ftfki si vojvoda ni vedil ne fvetovati ne drugazhe pomagati. Veliko darí je daroval na altarju Marta, ajdovfkiga boga vojske; pa pomozhi, ktere je prizhako- val, ni dobil.

Vef samifhljen in otoshin je sedel Gali- kan v svojim fhotoru, prizhakovaje ure, ka- daj ga bodo njegovi lastni vojskhaki neufmilje- nim fovrashnikam isrozhili. Njegova brata Ja- nes in Pavl prideta k njemu. Veliko mu pri-

povedujeta od velike mogožhnosti Boga kristjanov, in kolikokrat je she svoje svešte zhaštivze is nevarnosti rešhil. „Saupaj v njega, mu rezheta, in obljudi, keršhanfko vero na-se vséti, zhe te is hude file réfhi in ti pomaga, sovrašnike zefarstva premagati.“

Galikan stori réf to obljudo, in od tistihmal je zhuda gledal. Premagal je Šzite. Deshelo fo mogli sapuštiti in rasun tega fo mogli she vsako leto rimfkimu zefarju veliko denarjev plazhati.

Galikan je v tem zhudopolno pomozh keršhanfkiga Boga dobro sposnal, kakor tudi svoje obljudbe ni posabil. Njegovo serze je plemenélo v hvaléshnosti do narvikfhiga bitja.

Ko je po konzhani vojfki s veliko zhaštjo nasaj v Rim prišel, se je podal v zerkev, pravimu Bogu se sahvaliti. Zefar je ostermel — in zelo rimfko mešto s njim. „Kako je to? ga je ogovoril po opravljeni molitvi, — ko fi v vojfko šhel, fi šhel narpervo v Kapitól in fi profil bogove pomozhi, in sdaj, ko se premashnik vernešh, te vidim v keršhanfko zerkev hiteti! Kaj ima to pomeniti? Ali fi morde Kristjan?“ — „Ja, mu odgovori Galikan, Kristjan fim sdaj!“ Vef vesel ga je Konšhtantin objel in dal fi je všo prigodbo povedati.

Ko je posneje Justinian, kateri je sopet keršhanfko vero savergel, zefarstvo prevsél, je mislil, de je Galikan bogove rasshalil. Sapovédal mu je tadaj, jim dar darovati in jih tako potolashiti; ker Galikan tega ni hotel storigi, ga je dal zefar ob glavo djati.

XXX.

Spominj v Boga tudi v majhnih rezhéh.

Vse, kar je poboshna dékla Arméla storila, jo je Boga opomnilo. Ko je s jutraj s majhno iskriko velik ogenj spodshgala, si je mislila: „Oh, moj Bog, zhe bi mi ljudjé storiti pustili, kar je moja volja, kako kmalo bi enak ogenj v njih serzih vnéla!“ Kadar je mefo priftavila, je mislila, de flifhi Svelizharja rezi: „Is ljubesni do tebe fim hotel smert terpéti in jed tvoje dushe biti.“ Zhe je pfa vidila, ki se je sa grishljeje kruha svojimu gospodarju stokrat prilisoval, je rekla: „Ljubi Bog, tudi jes hozhem tako delati; svefta ti hozhem biti; nikoli te ne bom sapustila, sakaj vsakdan me s dobrotami obilo sakladafh.“ Kadar je poterpeshljive jagnjeta vidila, se je krotkosti in mirljivosti nafhiga Svelizharja spomnila, ki se je dal ravno tako v terpljenje in v smert peljati, bres de bi bil sinil. Zhe je vidila koklo s pifhkami, ji je vselej misel v glavo prifhla, de se ji je Jesus prilizhil, in rekla je potem: „Pod perute tvoje ljubesni se hozhem fkriti in se s njimi prav pokriti, de krempljem fovrashnikovim odidem.“ Zhe je vidila drevje, ki se je v vetru majalo, je rekla: „Sakaj se ne dam tudi jes po volji svetiga Duha majati in voditi?“ Zhe je premifhljevala, kako se polje obdeljuje, je mislila, de Svelizharja vidi, ki si je toliko prisadjal, v nafhe dushe seme nebesfhkiga uka in boshje ljubesni vsejati, in vunder tako malo dobre perfti najde.“ Ker je

bilo njeno serze polno Jesufa, jo je tudi vse njega opominjalo. Zhe so jo hotli v prasnikih h kaki nezhimerni vefelizi povabiti, se je lepo sahvalila, je fhla v svojo kamro in molila: „O Bog, ti moja ljubeshin, kako bi mogla rasun tebe vefeljé najti? Ti si moje narflajfhi vefelje.“

XXXI.

Samomor.

V fredi 15. ftoletja je shivel v nekim gojsdu bliso mefta Foburga kmet, fploh pobóshni kmet imenovan. Poprej je imel kmetijo, je bil oshe-njen in vezh otrok je imel. Ko mu je pa smert narpervo sheno potem po verfti vse otroke pobrala, je fklenil, oftank svojiga shivljenja preshiveti. Šofidal si je tadaj lópo v gojsdu in se je tje preselil, potem ko je svojo kmetijo klofhtru v Minhminftru podaril in vse svoje f pridnoftjo in varzhnoftjo pridobljeno premo-shenje med ubóge rasdelil. Nafh puhavnik je veljal v Foburgu in v zéli okolizi kot is-gled zhédnofti. Vřak ga je zhiflal in ljubil.

Navado je imel vřak dan, nej bi bilo vre-me kakorfhno koli, v eno uro od njegove lope leshezhe mefto Foburg priti in tam pri flushbi boshji hiti. Enkrat je preteklo vezh dni, bres de bi bil nafh poboshni kmet k flushbi boshji prifhel. Vezh ondafhnjih meftnjanov, kateri so miflili, de je bolan, fo poslali svoje ker-fhenze s jedmi v gojsd. Pa vrata lope fo bile saklenjene in ko fo klizale, se ni nihzhe oglafil. Miflile fo, de je fhel kam na boshjo pot. Dam fo se vernile, povédo to svojim

gospodarjem in potem niso nizeh vezh po njem poprafhevali. Trije tedni so pritekli in s he ni bilo pufhavnika v Foburg. Nekteri moshje se podajo tadaj is Foburga k lopi, snamejo vrata in najdejo kmeta v svoje narvezhi savsetje na tramu obefheniga. Kako so se hudovali nad tem! Preklinjati, rotiti in filno hudo govoriti so sazheli. „Ali ga vidite hudobnesha, hinavza, goljufa! She dalje bi naf bil sa nof vodil, zhe bi ne bil pravizhni Bog njegovo hudobnost rasodel in dal, de se je ta goljuf v obupanju obefel. Bog ve, kaj je storil!“ Ljubetin, ktero so mu v shivljenju fkasovali, se je po njegovi smerti sploh v foverashtvo in sanizhevanje premenila. Foburfhka gospofka je poslala sdravnike, de so prizha vezh mosh truplo ogledali. Umetni moshje so mislili, de se je sam obefil, in to se je s he bolj verjetno sdalo, ker ni bilo v lopi ne duha ne fluha kakiga ropanja, ampak vse je bilo v lepim rédu. Sdajzi so sodbo nad obefhenzam fklenili. Ker so mislili, de se je sam konzhal, ga je mogel rabelj s tramú odresati. Truplo so konju na rep privesali in tako do obefliz vlekli.

Zhes leto potem pride flep zhlovek v Foburg, milih darov profit. Shepez in njegov vodnik sta pozhivala na poti, ki je memo obefliz, kjer je bil kmet sakopan, peljala, in sta od nefrezhniga mosha govorila. Shepez ni hotel nikakor verjéti, de se je ta mosh v obupanju sam obefil, od kteriga se ni nikoli nizeh hudiga flifhalo. „Bog ve, je rekel, ali je tako?“ In glejte zhudo, ko je te besede spregovoril, so njegove ozhi pogled dobile, in vidil je raslozhno

vodnika in vse, kar je bilo okrog njega. Ta prigodba je povsod veliko zhudenje obudila. Foburška gosposka je dala to bolj natanjko preiskati, in vse se je skasalo, de je bilo tako. kmalo potem je bil v Foburgu velik fomenj. Dva hudobnesha, ki sta hotla kramarijo okrafiti, so pri tatvini safazhili in v jezho odpepeljali. Ko jima eniga dné zhuvaj jeſti pri-neſe, je govoril s njima od zhuda, ki se je pred kratkim nad ſlepim berazhem in gotovo po proſhnji ubosiga kmeta ſgodilo. Jetnika ſta ſe vſtraſhila to ſaſliſhavſhi in bleda ju je ſpreletéla. „Sakaj ſe vſtraſhita?“ ju vpraſha zhuvaj. „Oh — mu odgovorita, ſakaj bi ſe ne vſtraſhila, ſva nedolſhniga moſha tako ne-ufmiljeno umorila.“

Zhuvaj gre in pové urno gosposki to. Tatova ſo pred njo poklizali in ſpraſhevali. Vſe ſta natanjko povedala, kako ſta s upanjem, denarjev dobiti, v lopo pobošniga moſha prilomaſtila, ga terpinzhila, ſadavila in naſadnje na tram obefla, kakor de bi ſe bil ſam obéfil. Gosposka pové vſe to Avgſburſhkimu ſhkofu. Kar ſta tatova povedala, ſo ljudje ſdajzi na ſomnju ſvedili. Vſe je umorjeniga pomilovalo, in kdor je poprej pobošniga fluſhabnika boſhjiga preklinjal, je ſdej ſvoje govorjenje preklizal in ſhal mu je bilo iſ ferza, de je ſpominj na blaſiga moſha ſ preklinjevanjem tako pegerdil.

Henrik III. Regenburſhki ſhkof, je priſhel, koj ko je to prigodbo ſvedil, s veliko mnoshizo duhovnov in poſvetnih ljudi v Foburg, je vſe natanjko preſodil in ko ſe je reſ-

nize preprizhal, je sapovedal veliko prozefio napraviti. S krishi in banderi; spremljeni od vse duhovshine, je shel na sojnifhe, zhaftitljivo truplo iskopat. Narimenitnifhi duhovni fo grob odkopali in nafhli fo truplo tako lepo in f takim oblizhjem, kakor zhe bi bil sveti flushabnik boshji spal. S veliko zhaftjo in s veselim petjem fo ga nefli v Foburg v fhpital k sve-timu Duhu, in imenovani Regenburshki fhkof ga je v letu 1471 s veliko zhaftjo pokopal. Zhes 220 let je Regenburshki fhkof Albert Ernest v letu 1691 truplo vsdignil, kosti fo v trushizo djali, ktero je fhkof sapezhatil in 4. maliga Travna 1694 v zvetnjo nedeljo pri Šv. Andreju v Foburgu zhaftno f-hranil.

XXXII.

Peter Gonzalez je dobil od fvojiga fri-za, Palevfkiga fhkofa, she v njegovi mladosti korarfko mesto, njegovo shivljenje ni bilo pa zlo nizh tej zhafti primerno. Njegova nezhi-merna zhaftisheljnost ga je k mnogim neumno-stitim in rasujsdanostim sapeljala. Pa vunder ga je njegov friz shelel fhe bolj povikfhati. Na njegovo priporozhenje ga je papesh tudi te-hanta svolil,

Na sveti dan bi bil imel vernimu ljudftvu ozhitno pokasan biti. Pa v pohujfhanje zeli-ga mesta ni prifhel kot duhoven napravljen, ampak posvetno oblezhen na lepo napravlje-nim konju.

On pa je bil namenjen pokasati, kako ras-

lizhne so peta previdnosti, ktere si v spreobrenjenje grešnikov svoli.

Ko je ravno ofhabno na svojim konju prijedaril in so ozhi vezh sto ljudi na-nj gledale; poskozhi konj in vershe nalishpaniga jedarza v tako globoko mlako, de je vef nfnashen po vseh fhterih is nje prilesel in de so ga vsi safmehovali.

To ozhitno safmehovanje ga je slo v ferze bolélo; fkril se je, va-fe je fhel in si miflil: „Ako svet tako f tabo dela in to fhe v tvojim zhaftnim dnevu, hozhem nekaj storiti, de me ne bodo prihodnje nizh vezh safmehovali.“ Šklenil je prihodnje toliko bolj si prisadevati Bogu dopasti, kolikor bolj je do tistihmal dopadajenja ljudi ifkal.

Od tistihmal se je odpovedal zhafti in bogastvu in je fhel, kakor je shelel, v klofhter svetiga Dominika.

V klofhtru je vse svoje shivljenje premenil. Narvezhi zhaft si je v boshjim dopadajenju ifkal, in zhe je kadaj posvetne zhafti ifkal, jo je ifkal famo, zhe mu je kzhednosti pomagala.

XXXIII.

Stanovitnost kerfhanfkiga fantizha.

Pater de Maila pripoveduje, de neki mlad Kitajz, 9 let star, ko je kosé dobil, ktere so mu dva brata pred kratkim umorile, svoji materi nikakor ni hotel dopustiti, malika profiti,

ampak je rajfhi, ker je kriftjan bil, s vefe-
ljam sa kosami umerl.

XXXIV.

Sin ob erbfhino djan.

Djavno ufmiljenje do ubosih in revzhkov je bila ena narlepfihih lafthnoft fvetiga Franzhifhka Afifana. Ko je enkrat berazha, ki ga je sa boshjo voljo darú profil, od febe fpuftil, bres de bi mu bil kaj dal, ga je terdoforzthnoft tako slo v ferze boléla, de je sa shalofthnim revzhkam tekel in mu vse, kar je imel, ponudil. To je njegovo ferze tako slo sadélo, de je fklep fthiril, prihodnjizh nobeniga revzhka, ki bi ga v boshjim ime-nu darú profil, bres pomozhi od febe ne fpuftiti.

Kmalo potem je hudo solel. Ta bolesin ga je popolnoma fpreobernila in je njegovo ferze popolnoma ljubefni do blifhnjih in dobrodel-nofti odperla.

Njegova radodarnofth je bila fkorej faprav-ljivoft. Vfe fvoje premoshenje je ubogim pre-puftil. To svediti fo fe njegovi ozhe slo ras-ferdili in ob erbfhina fo ga djali.

Franzhifhek, ubog v duhu, pa ne ubo-giga duhá, saflifhi terdi ozhetov fklep f po-boshno voljnoftjo. Kar je fhe obleke imel, jo je med uboge rasdelil rekozh: „Sdaj bom s vezhi pravizo rezhi mogel: Ozhe nafh, ki fi v nebefih! fakaj nikakorfhno pofvetno pré-moshenje me ne vefhé vezh na semljo.“

V tej tako proftovoljni uboshnofti ga je pa

pridiga she bolj poterdila, ktero je zhes besede svetiga evangelja flifhal: „Ne imejte ne slata ne frebra v svojih pasovih, tudi ne shepa na poti, ne dveh fukinj, ne zhevljev, ne palize.“ Koj, ko je is zerkve prifhel, je poloshil zhevlje, palizo in denarje na stran, je bil dovoljin s enim famim burnim oblazhilam in f vervjó okrog shivota; nabral je she 12 tovarfhev, ki so bili s njim enako voljni profovoljno v uboshnosti shivéti, in je storil s njimi sazhetek redu majnfshih bratov, kteriga je papesh Inozenzi III. poterdil.

XXXV.

„Spreobernjena bolnifhka potfreshniza.

V neki vafi bliso Sidofkiga mesta v jutrovi desheli je shivéla stara vdova, Vedno je bila bolna in njeni shivot je bil tako turaft, de je vfelej ftrafhne bolezhine imela, kadar so jo mogli vsdigniti ali preloshiti. Uboga je bila tudi tako, de doftokrat narpotrebnifhiga shivesha ni imela. In vunder je bila vdoviza vedno tako poterpeshljiva in v svojih bolezhinah tako voljna in dobre volje, de ni nikoli ne s besedami ne s snamnji nepoterpeshljivofti ali nevolje pokasala. Med shenfkami is fofefke, ktere so jo obifkovale in vzhafi pomagale, je bila tudi brihtna turfhka dekliza 20 let stara. Enkrat je bila ta fama pri bolni sheni. Vprafha jo profto, kako ji je mogozhe, tolike bolezhine ne le poterpeshljivo ampak she zlo s veseljem in radoftjo terpeti? Odgo-

vori shena devizi: „Nikar se ne zhudi, de svoje bolezhine tako voljno in radostno terpim, fej ne terpim sama, ampak edini pravi Bog, kteriga molim, mi pomaga s svojo milostjo tolikofhno breme nositi. Od njega sim se nauzhila, svoje nadloge ljubiti, ker vem, de me nje-mu dopadljivo delajo, in de njegove britkoſti, ktere je sa moje svelizhanje preterpel, moje bolezhine daljezh prefeshejo. Ti pa si nefrezhna, ker ne sposnash, de mu nisi nizh menj terpljenja kakor jes vsrokovala.“ Mlada Turkinja bi bila rada svedila, kteri je tisti Bog, ki je sa ljudi tolikofhne britkoſti terpel. Bolna vdova jo je tedaj fkrivaj v narposebnih refnizah prave vere poduzhevala. Terdno se je od tistihmal deviza dershala. Pa kmalo potem si je krono marternize pridobila, in fizer is rok laſtniga ozheta jo je prejela. Ko je namrezh ozhe svedil, de je kriftjana, se je rasferdil, in umoril jo je v drushbi s ſtrupam, kteriga ji je med kafe namefhal.

XXXVI.

She ena prigodba pri poboshnim umirajozhim.

Defravno je Lorenz, is bratovſhine uſtjenja filne bolezhine v kolkih imel in je pred svojo ſmertjo ſhe tri hude bolesni imel, je vunder pregovor imel: „Šamo eno terpljenja ne dela.“ Fenelon ga je obifkal v njegovi poſlednji bolesni in vpraſhal ga je, kaj bi isvolil, zhe bi mu Bog na voljo dal, ali koj v

nebeša iti ali pa še dalje terpeti? Brat Lorenz mu je odgovoril: „Tudi to prepuštim Bogu samimu.“ Pred svojo smertjo, oshviljen s svetimi sakramenti, je rekel: „V veri vidim boshjo prizhejoznoft s gotovoftjo v sebi, de se ne bojim ne smerti ne pekla, ne sodbe, ne peklenfke oblasti.“ To isgovorivfhi je mirno svojo duſho ispuſtil.

XXXVII.

Muzhenez kerſhanfke ljubefni.

Œtraſhna kuga, ktero je Bog v pokorjenje ſavoljo neufmiljeniga preganjanja kriftjanov pod zefarjem Deziam nad veſoljno rimfko zefarſtvo poſlal, je narhuje meſto Alekſandrio ſadela. Pred kugo je bila pa ſhe ſtraſhrafhna lakota. Potem ſe je vojfka med prebivavzi zefarſtva ſamimi ſazhela, v kateri ſo ſe ſ tako ſlobo klali, de ſo bili vſi kraji ſ trupli pokriti, kateri ſo ſrak okuſhili.

V meſtu ni hilo nizeh drufiga ſliſhati kot vpitje in tarnanje; v vſih hiſhah ſo bili umerajoſhi in merliſhi. Ajdje ſo bili vſi obupani, in obupanje jih je popolnoma podivjilo. Koj ko ſo na ſvojih prijatlih ali ſhlahtnikih tudi le ſazhetek bolesni ſpasili, ſo jih pregnali in varovali ſo ſe jih, kakor narhujfhih ſovraſhnikov; pol mertve ſo metali na zeſte in puſtili ſo, de ſo tam med mnogimi nepokopanimi trupli ſvojo duſho isdihnili.

Vſe drugazhe ſo vezhdel vſi kriftjani delali. Œami ſebe ſo poſabili, de ſo bratam pomagali, ſerzhno ſo obifkovali kuſhne, obve-

sovali in tolashili so jih in vso dušno in telesno pomozh so jim dajali. Mnogi duhovni in posvétni ljudje so bolnikom strégli, brez de bi smertno nevarnost pomislili, v kteri so bili sami. Umerlim so ozhi in ufta satifkovali in so njih trupla na ramah na pokopaliske nosili. Marfiteri teh Jesufovih uzhenzov so tudi is lepe ljubeshni smert storili. Tako so, govori sveti Dionisi, narimenitnishi nashih duhovnov in diakonov, in she zlo posvetni kristjani mnogoteriga stanú svoje shivljenje konzhalí, in gotovo je, de se taka smert od smerti muzhenzov ne raslozhi. Sato se bere tudi v rimskih bukvah muzhenzov, de se o zhafu kuge v Alekfandrii umerli kristjani po poboshni kerfhanfski navadi kot marterniki zhafé, kterih spominj zerkev 28. dne Švezhana obhaja.

XXXVIII.

Mirivz.

Eno narlepshih opravil svetiga Kristpina, Pavianskiga shkofa, je bilo, sovrashne ferza spravljati. De bi to storil, se mu nizh ni preteshko sdélo, mu ni bilo nikoli v nepravim zhafu, mu ni bilo nizh preteshko. Kader se je taziga opravka lotil, ni pred pokoja imel, kakor de je svoj namen dofégel,

V Pavii sta shivela dva kmeta, ktera sta svoje polja tik eden drusiga imela. To jima je veliko sovrashtva in nagajivofti delalo. Nju-no sovrashtvo je bilo bresmerno in gotovo bi se bilo kaj shalofniga sgodilo, zhe bi ne bil Kristpin obeh pogovoril, posabiti, kar se je doflej sgodilo, in de se prihodnje

ne bota vezh prepérala, globok graben fko-
pati, kateri ne j bi jima sa vselej mejo delal.

Drug pot je naletel dva brata, ki sta imela
oba eno fenoshet, ktera sta pa vsako leto v
kofhnji prepír imela. Enkrat sta she mezhe
potegnila, se umoriti, ko je ravno Krifpin
prifhel. Ogovoril ju je f zhverftim glasam,
nehati. Sgodilo se je tako. Mosh mirú in
sprave se jim pribliha. Poprafha ju, sakaj
se v tako nevarnost podajata in poskufil je, ju
umiriti. Pa fkuflhnja ni imela frezhe. Kupil
je tadaj fhkof fenoshet od nju sa toliko, ko-
likor sta hotla sa-njo imeti; rasdelí denarje
med nja enako in prizha njega se objameta
brata, ktera sta se hotla ravno popred umo-
riti, s kufhljejem mirú in sprave.

XXXIX.

Saflushena kasin.

Šveti Bernardin, od kteriga smo she
govorili, pride, ko je she v klofhtu bil,
mile darove sa klofhter nabiraje v hiho bo-
gate, imenitne in lepe shenfke, ktera ga je
hotla, ko sta bila fama, f nezhistimi svijazha-
mi, obljubami in protenjem h grehu sapeljati.
Ko se je dolgo branil in fi ni vedil vezh po-
magati, se je hlinil, kakor zhe bi v njene
hudobne shelje hotel dovoliti, pa le toliko zha-
fa, de je svoj arafast pas, f kterim je bil ved-
no opafan, odpafal. Potem je pa po nefram-
nizi tako jako s njim mlatil, de ga je s pro-
gami in kervjo pokrita, ufmiljenja profila in

mu obljubila, poboljšhati se. On pa se je smejal in ſhel.

XL.

Kje?

K ſvetimu Efremu je priſhla enkrat neſramna baba in je bila tako dersna, mu rasedeti, ſakaj de je priſhla.

Šveta rudezhizha je ſpreletela njegovo oblizhje. Molzhal in ſtal je nekaj zhaſa ſamiſhljen. Nasadnje ji dovoli tode le, de bo njeno voljo ſpolnil, kjer bo ſam hotel. — „In kje ſe bo to ſgodilo,“ ga vpraſha ſapeljivka jaderno in veſelo“ „Na ozhitnim tergu!“ ji odgovori Efrem. — „Le tega nikar, mu rezhe, ſej bi ſe mogla ljudi ſramovati.“ To je bil odgovor, ki ga je Efrem hotel imeti. Rekel ji je tedaj. „Ako ſe ljudi ſramujemo, ki ſo ſami bolj ali menj greſhniki, ſakaj bi ſe ne bali, prizha Boga kaj hudiga ſtoriti, ki je narſvetejſhi in vſe ſkrivno vidi?“

Oſramotena in ſpreobernjena je ſhla domu.

XLI.

Reſhenje zhaſti.

Šveti Peter iſ reda pridgarjev, rojen v Veroni, martran pri Komi, je bil, ko je bil v Milanu, od nekterih njegovih bratov, kteri ſo mu ſavoljo flovezhoſti pobošniga mniha nevoſhljivi bili, gerdo obdolſhen, de je ſhen-

fke k febi v zelizo vodil. Šveti mosh je molzhal na to, je terpel, de fo ga v drug klofhter poffali in mu tudi prepovedali pridigati in fpovedovati. V tem ponishanju je bilo shivljeenje Jesufa Kristufa njegova tolashba; drusiga ni delal kot molil in svete dela je opravljal. Zhes dolgo fo njegovo nedolshnost fposnali, f zhaftjo fo ga nasaj poklizali in na njegovo mésto fo ga nasaj poftavili.

XLII.

Miroljubni slatar.

Šv. Tazi je bil slatar v Veroni. Ker je bil slo umeten in priden, je kmalo premosheenje pridobil, savoljo kteriga fo mu drugi slatarji nevofhljivi bili. Kadar fo mogli, fo ga drashili, de bi ga jesili in fpodrinili. Tazi je vse to voljno preterpel, in namest de bi se bil mafheval, je vselej odjenjal; pa zhe je bolj odjenjeval, bolj hudobni fo bili njegovi sprotniki.

Nasadnje vunder ni mogel tega nagajanja vezh prestajati, pa nikoli se ni mogel napraviti, pri gosposki toshbo narediti, in zhe mu je kdo to nafvetoval, je odgovoril: „Jesuf naf ni nikjer uzhil pravdati se, ampak krotko in poterpeshljivo shivéti.“ — Kaj je tedaj storil ta poboshni mosh, de je v miru shivel? V mésto Kremono je fhel no Milaneshkim. Tam je fpet delal in nihzhe mu ni napotja délal. Sato je bil pa tudi prav hvaléshen. Zhe je imel tedaj sa kako zerkev kaj delati, ni vsel nobeniga plazhila; kar fo mu pa sa druge dela

plazhali, je med uboge delil. Bog ga je shernal sa njegovo dobrodélnost. Vedno je imel polno déla in vsi meštjani so ga radi imeli.

XLIII.

Rasdeljeni dohodki.

Šveti Adalbert, drugi vikšhi škof v Pragi, ki je v letu 997 zhaftno martran bil, je rasdelil dohodke svojiga škofijstva v štéri déle; en dél je odlozil sa zerkvene potrebe, drugiga je dal sa duhovšhino; tretjiga je namenil ubogim; zhetertiga pa je imel sa svoje potrebe. Ta del je bil pa došti manjšhi; kakor vsaki unih tréh; sakaj poboshni škof je bil filno smérn v jedi in v pijazhi; njegova obleka je bila profa, njegove veselize so bile redke in ne drage in njegova postelja flaba in terda.

XLIV.

Nedolshnost po smerti škasana.

Ne daljezh od Maronitovškiga klofhtra Konobin v Širii se vidi kapéliza svete devize Marine, ktero sirijski kristjani poboshno zhafté. She v mladih letih je shla, de bi svojo nedolshnost bolj gotovo obvarovala in mende savoljo pomankanja shenškiga klofhtra v moshki obleki v moshki klofhter, kjer je imé Marin dobila. Hudobni ljudjé so jo obdolshili, de se je s deklizo v sofeski spezhala. Poglavar klofh-

tra je tadaj bratu Marinu pokoro naloshil, fe prav ojstro v ravno tistim berlogu pokoriti, v katerim sdaj njena kapela leshi. She le po njeni smerti fe je njena nedolshnost pokasala in ob enim zhasu fo fe velike zhuda pri njenim grobu godile.

XLV.

Mozhni isgledi velizih.

(Shlahтни kamni is neminljive krone shlahzne gospé, ali lepe prigodbe is shivljenja Marie Klotilde, prinzesine Franzofke in kraljize Sardinke, (rojene 20. Kimovza 1759, umerla 7. Şufhza 1802.)

Ko je Maria Klotilda po poroki s starishim finam Aradia III. kralja sardinskiga na sardinski dvor prifhla (bila je takrat kakih 17 let stara), je najdla v svojo veliko nevoljo, de fo fe tamofhne gospe dostikrat tako oblahzile, de fo pohujshanje delale. Mlada prinzesina je take gospé prav mlazhno obrajtovala, desiravno je bila fizer s vfakim prav prijasna. Dala jim je tedaj svoje nedopadajenje nad to koshato in nespodobno nofhnje sposnati, in sama jim je narlepshi isgled dajala, ker ni bila nikoli drugazh kakor spodobno in framno napravljena in prosto olepotizhena, tako de je bila isgled in uzheniza sa vse shenfke, ki fo bile fushnize lepotizhnosti in veselíz in jim ni mar sa framoshljivost, zhe fe jim le primeri, fe tako iskasati, de ozhi drusih na-fe vlezhejo. — Ta lepi isgled Klo-

tilde je imel ref blagonofni nafledek, de fo fe vse shenfke v Turinu, posebno v kraljevi hifhi, bolj fpodobno oblazhile, kar se je she poprej njena tafha, kraljiza, pa saftonj ftoriti prisadevala. Ko fo v letu 1794 vojske in druge nadloge piemonteshko deshelo sadéle, fi je kraljiza miflila, de je to prava priloshnost, od kralja in od fvojiga mofha privoljenje pridobiti, fi obleko svoliti, kakorfihno fo fizer ofebe nofile, ki fo se kakimu fvetniku obljubile. Od tiftiga zhafa je nofila fame profite oblazhila is tanke volne.

XLVI.

Vdanost v boshjo voljo.

Ko je poboshna kraljiza v Grudnu leta 1798 s zelo kraljevo drushino pred Franzosi is Sardinio pobegnila, je prifhla tudi v Livorno. Tukaj ji je bilo namenjeno, de je njeno obzhutljivo ferze, ki je she toliko nadlog preterpélo, narvezhi britkost sadela, ki je njeno ftanovitnost omajala. Tukaj je bila od vfih, kateri fo ji bili narljubfhi, sapufhena. She zlo njeni fpovednik, ki je mogel nekam drugam iti, se je od nje lozhil. Klotilda se je, bres de bi nepokoj iméla, obernila s nenavadno dufhno krepostjo k eni fvojih dvornih gospéj in ji rezhe: „Preljuba moja! ismed toliko ljudi, ki fo bili v flushbi, fve famo me dve oftale. Bodive pa dobre volje!“

V enim njenih listov, ki ga je enimu duhovnov pisala, ki je imel njeno saupanje, je med drusimu tudi to le lepo pisano: „Popolnoma se prepuštim nefkonzhni usmiljenosti boshji, kateri molitev stiskanah flifhi in s flabim poterpljenje ima, in tako grem naprej, bres de bi prevezh safran sedanjosti mislila, ki bi me shaliti utegnila, she menj pa safran prihodnjiga, ki bi me podréti in v obupanje pripraviti moglo, zhe bi vse le s zhloveshkimi ozhmí ogledovala.

Pa Bog sna vse; zhe le hozhe, samore te viharje rasgnati; ako je pa njegova volja, de britkost tega keliha pokufim, in jo do slednjiga kanzhka ispijem, — naj se sgodi! Vse, kar on hozhe, je sveto, je boshje, pravizhno, sdi naj se nam she tako strashno, je vunder délo njegove usmiljenosti. Naj se dopolni tedaj vse, famo mozhi, serzhnosti in stanovitnosti profim!“

XLVII.

She, ko je she prav mlada bila, je bila Klotilda do nefrézhnih in ubogih usmiljena, in veselilo jo je, jim, kolikor je mogla, s svojim premoshenjem v njih fili pomagati.

Ko je bila piemonteshka prinzesna in potem kraljiza, je obérnila vse svoje dohodke v podporo ubosih in si je fama narpotrebnishi rezhi odrekla, de bi njim pomagati mogla. Njena dobrodelnost je bila tako velika, de je, ko je vse svoje dohodke ubogim rasdelila, vsako uro, ki ji je zhes njene dolshnosti in mo-

litev oftala, filno varzhno shivéla. Obleke in frajze je fhivala, nogovize je délala, de bi ubogim pomagati samogla. Te svoje isdelke je med tiste uboge rasdelila, kateri so pri dvoru narflabfhi flushbo opravljali. De bi obili darovi, ktere je dajala, fkrivni oftali, jih je dala ljudém, ki so bili savoljo pofhtenosti snani, med uboge rasdeliti, in terjala je od njih, de niso nikomur nizz povedali.

XLVIII.

Klotilda na smertni postelji.

Ko se ji je smertna ura priblishevala, je bila mifel, de se bo mogla od svojiga ljubiga mosha lozhiti, edina, ktera ji je smert britko delala. Vse njeno ferze je bilo njemu vdano. Tode ta kraljizh, naglo v svoji globoki shalosti savoljo blishnje sgube rasfvitljen, je vkasal mniha patra Mariana poklizati, kateri je s njenim fpovednikom Marii Klotildi vso duhovno pomozh dajal, in mu je narozhil, ji dar na snanje dati, kteriga bo s shivljenjem svoje drage shene Bogu daroval. „Moj ozhe, mu je rekel, zhe je presveta deviza Maria svojiga ediniga fina, ki je bil tudi fin boshji, darovala, de bi voljo Boga ozheta spolnila; kako bi se jes mogel braniti, mu svojo podpornizo darovati? Pripravljen sim tedaj, svoje she edino veselje Bogu v dar prinefti.“ — Ko je pater to ferzhno vdanost njeniga mosha ji nasnanil, je ves nepokoj is njeniga ferza sginil, in vsa vesela je rekla v sazhudenje vsih

prizhejozhih: „O moj pater, kako veliko veselje, kako velik pokoj vshivam sdaj! Sdaj nimam nizhefar vezh sheleti, kakor raj!“

* * *

Šesti dan se je njena bolesin vidama pohujfhala. P. Marian ji je prinesel podobo njene sestre Marie Gabriele, nune, ktera je v Neapelnu savoljo njene svetoſti flovéla in umerla. Navetoval ji je, se tej priporozhiti, kar je tudi bres odloga s veliko gorezhofſtjo in saupanjem ſtorila. Drugi dan, kteri je bil poſlednji njeniga ſhivljenja, jo je vpraſhal P. Marian, kaj je ſadobila? Odgovorila mu je: „O moj ozhe, Gabriela vaſ je ubogala, k meni je priſhla, vſe ſve poravnale. Dobre prijatlizi ſva ſi in ſi bova vezhno. O moj ozhe, na ſemlji ſi ne more nihzhe miſliti, kakofhno je nebeſhko kraljeſtvo!“ Potem je priſtavila: „O nebefa, o nebefa!“

* * *

Ko ſhe vezh ni mogla govoriti, pa ſe je vunder ſhe dobro ſavedla, je rasodevala ſnaminja veſelja in ſaupanja, ktero ſo ji poboshne miſli delale, ktere ſta ji P. Marian in njeni ſpovednik govorila. Tako je poboshna goſpa v ſerzhnim ſdruſhenju s Bogam, bres vſiga ſmertniga ſtrahù, ſ prijatnim ſmehljanjem ſvojo duſho iſdihnila.

Nekaj is shivljenja zhaftitljiviga tehanta Jerneja Holzhasarja.

Ko je she s nadlogami in revfhino se bo-
rézh na vifhi fholi v Ingolftadtu se uzhil, kjer
je bilo v tistih vojfkinih zhaftih filno veliko rev-
fhine in réveshev, je Jernej sa-nje milih da-
rov naberal, in dostokrat je sam rajshi stradal,
de je imel drugim kaj dati.

Neki bogat fhtudent mu je dal enkrat 100
gold. v dar. Svedil je Jernej de neki mest-
njan f svojo drushino v filni revfhini shivi.
Naravnost k njemu gre ljubesnjivi mladenezh,
mu da 100 gold., in mu je tako is njegove
revfhine pomagal.

* * *

Ko je bil she fajmoshter in tehant pri sv.
Janesu v Bogentalu, je svedil, de je neki
shlahtni gospod s dvéma otrokama, ki sta rav-
no svojo mater sgubila, v filno veliko revfhino
in stisko prifhel, tako de se je s svojima otro-
kama v stanizo saperl, de bi lakote umerl.

Urno gré nash tehant k nefrezhnimu, pufti
vrata odpreti in najde eniga otroka she od
lakote sglodaniga, druga hzhérka pa je she
fkorej umerala. To ga filno hudo v ferze sa-
dene; prisadeval si je s mozhnimi jedmi in pi-
jazhami ozheta in she shivezhiga otroka po-
shiviti in okrepzhati: s ljubesnijo in prijasno
mu je na ferze govoril, in ko sta nekoliko k

mozhi prifhla, ju vsame fabo v kozhíjo in ju pelje fabo v tehantíjo. Otroka je dal poboshni sheni v rejo.

Tri mefze je obdershal gospóda pri febi, dokler se je toliko na dufhi in na teléfu popravil, de se je vesel v svoj kraj verniti mogel.

* * *

Enkrat — bilo je v letu 1650 — se je nash duhoven f svojo radodarnostjo tako vsh narpotrébnishih rezhi snebil, de si ni vedil vezh svetovati ne pomagati. — Glej, oglasi se imeniten, zhisto nesnan mosh s odkritoserzhnim, poshtenim oblizhjem pri njem in je shelel s njim govoriti. Tehant ga prijasno sprejme in nesnani mosh naravnost pové, de je popotnik, in vofhi, de bi mu tehant shtevila denarjev fhranil, ktere fabo nositi mu je nadleshno. Kadar bo ob svojim zhafu nasaj prifhel, jih bo sopet vsél, sheli pa in pri tém obftane, de naj tehant, zhe morde denarjev potrebuje, kako f svojimi ravná in gospodari. Tehant mu prijasno pové, kako mu ravno sdaj denarjev pomanjkuje, sagotovi mu pa, de se njegovih denarjev nikoli ne bo dotaknil, ker bi, zhe bi jih spofodil, ne vedil, kadaj in kako bi jih sopet verniti mogel.

Pa ptuji gospod mu odgovori, de ni kak terdoserzhen posodnik, gospod tehant nej le, kakor se jim ljubi, s denarji gospodarijo; in ko je tehant vsaj dolshno pismo spifati hotel, in je popotnika po imenu in ftanu prafhal, se je ptujz branil, svoje ime povedati, kakor

tudi dolšno pismo prejeti. Poflovil se je kmalo potém, in se ni dal potem nikoli vezh ne viditi ne flifhati.

L.

Glafovi ljubesni polniga prijatla grefhnikov, grefhnikam v spreob- bernjenje shivljenja.

A.

Šveti Efrem je bil v svoji mladosti marfikadaj neporeden. Enkrat je fhel, od svojih starfhev poslan, skosi gojsd, kjer je kravo nekiga ubosiga moshá vftati filil in toliko zhafa je pred seboj gnal, de je bila vse od mrasa terda in vtrudena in de ni mogla, ker je bila tudi breja, vezh iti. Divje sverine so jo napadle in rastergale. En mesez posneje so ga sopet starfhi poslali in pri nekimu ovzharju je prenozhil. Ta se je vpijanil. Ponozhi pridejo volkovi in so drobnizo raspodili. Gospodar drobnize pride in prime ovzharja in nedolshniga Efrema, kteriga je uni obdolshil; pred fodnika ju je peljal, kteri je oba, pa vfaziga posebej v jezho saperl.

Ofmi dan, ko je bil v jezhi, vidi Efram lepiga pa starfhniga mladenzha v sanjah, kteri ga je vprashal, sakaj de je v jézhi. Š folsnimi ozhmí pove Efrem de je po nedolshnim obfojenju tu sim prifhel. „Dobro mi je to snano, mu rezhe mladenzh, de te hudobije nifi ti kriv; vem pa tudi, kaj si malo zhafa popred

narédil.“ Poduzhil ga je pa tudi mladenzh, de fta tudi una dva, ki fta s njim saperta, po krivim obfojena; rekel mu je, de nej ima svojo jezho kot saflusheno kasin sa hudobijo, katero je nad ubogo kravo floril, in na febi in na unima dvéma nej se uzhi, de se nizh bres boshje volje ne sgodí, ktera tako grefhnika k fpokornimu fposnanju napeljuje. To prizhevanje boshje previdnosti in to tako ozhitao ufmiljenje boshje je Efremovo ferze tako sadelo, de se je f zelim ferzam k Bogu vernil, de se je v svojim 18. létu kerfitti dal in vfiga satajevanju famiga febe in tihimu premifhljevanju v flushbi boshji vdal.

B.

Šveta Eudokfia, marterniza, se je dala she v svoji mladosti hudobnim mladenzhem sapeljati in je bres framote in vefti v sanizhljivi rasujsdanosti shivela.

Ko je dalj zhafa v popolni posablji-vofti boshji shivela, je sgubljena ovzhiza enkrat o polnozhi v ponozhnim pétju popotujozhiga mniha is ftanize poleg nje glaf boshje milofti saflifhala. German, tako je bilo mnihu ime, je pél svete pfalme, kateri ftrafhne kasni grefhnikov in vefelje pravizhnih v dnevu fodbe raskladajo. Naenkrat se je po boshji milofti huda veft f ftrafhnim ozhitanjem v nji sbubila. Koj ko se je dan napozhil, je poklizala svojiga poboshniga fofeda k febi, pade pred-nj na kolena in mu rasodene svoje dofadanje ne-

framno shivljenje. Š folsami ga je profila ji svetovati, kako bi svojo dušno prihodnje rešila. German, ginjen od njenih fols, ji ukashe f hudobijo pridobljeno premoshenje med uboge rasdeliti, se f svetim kerštam vseh madeshev gréha ozhititi in prihodnje po Jesufovim uku shiveti. Evdokfia je ta svet svešto spolnovala. Oblazhila pokore je oblekla, kerštiti se je dala, svoje premoshenje med uboge rasdelila, in sbeshala je, de bi v staro shivljenje nasaj ne safhla, v puhavo k svetim devizam, med kterimi je tako lepo shivéla, de fo jo she v 13 meszih svojo prednjizo isvolile.

D.

Vikfhi fhkof Norbert je bil v svoji mladosti na zefarskim dvoru tako v posvetno vefelje sakopan, in tako na posvetnosti navesan, de se mu je misel v prihodnost kakor sanjanje sdelo. Vef v shido oblezhen jesdi enkrat s svojim fšreshetam po prijetni fenosheti, kar se vsdigne naglo velik vihar, ki ga je, kakor nekadaj Šavla, f strašnim tréfkam na tla vergel. Ko se je zhes eno uro sopet savédil in ga je huda vést vezhniga terpljenja v peklu opomnila, katero je she sdaj saflushil, in usmiljenosti boshje, ki mu je she shivljenje ohranila, je rekel f Pavlam: „Gospod, kaj hozhefh, de storim?“ In njegova vést mu je odgovorila: „Kri Jesufova, ktera fpokorniga grešnika vseh grehov opere, nej tudi nad teboj ne bo sglubljena. Verno si vézni nasaj in pokashi svojo vero v delih strahú boshjiga.“ —

In Norbert je storil, kakor mu je milost boshja rekla, in velik svetnik je bil.

E.

Rajzni Karmelit brat Lorenz is reda od vstajenja (umerl 12. Švezhana 1791) je bil v svojim 18. letu po tej le majhni prigodbi popolnoma h kerfhanškemu shivljenju spreobrnjen:

Špremišhljeval je enkrat posimi drevo, ki je bres listja bofo in fuho stalo, de bi zhes nekaj mešov sopet oselenelo. „To mi je, je rekel poboshni brat, previdnost in vfemogozhnost boshjo tako ozhitno pokasalo in se je v mojo dušo tako globoko vtifnilo, de sim se popolnoma svetu odpovedal in ljubestin do Boga v febi obzhutil, ktera je 40 let enako shiva in mozhna ostala.

LI.

Tako se mašhujejo kristjani.

A.

K svetimu Janesu od Boga, kteriga so savoljo njegove dobrotljivosti do ubosih tudi milodarnika imenovali, je prifhel enkrat eden njegovih strizov. S od jese gorezhim oblizham pride k patriarhu. „Snofi, mu rezhe, snofi se, zhaštitiivi striz, nad neframnim gostivnikam (birtam), ki se je lotil, mene rasshaliti. Tebe, mojiga nar blishnjiga shlahtnika je v

meni sanizheval. Ako si ti predobriga ferza, febe in mene mafhevati, dovolji meni, de se jes nad predersneshem po velikosti rasshaljenja snofim in sadoftenje dobim? Šveti patriarh je fhel parkrat vef samifhlen po stanízi fim ter tje; sdélo se je, kakor de bi mu réf mafhevanje po glavi hodilo. Poln prizhakovanja ga je pogledóval mladenzh. „Jes ne umem velikosti rasshaljenja tebi storjeniga, ljubi friz,“ rezhe fveti Janes. „Obljubim ti, de se bom sa febe in sa tebe nad hudovoljnim moshem mafheval, de se bo zélo mesto zhudilo. Pridi juter sopet k meni. Svédil bofh, kako se bom nad moshem mafheval.“ — Koj o soru drusiga dné je fhel she mladenzh v frizovo stanizo. „Ali vefh, ga vprafha fv. Janes, kako fim se nad njim mafheval?“ „Morde fte ga pri poglavarju satoshili, zhaftitljivi friz, in terjali, de naj ga v jezho saprè in prifilili, mene in val ozhitno sa odpufhenje profiti, in potém sa vselej is mesta na deshelo iti.“ — „Moj ljubi friz, mu odgovori smehljaje fvetnik, tako kasnovanje je vfakdanje, in obljubil fim ti, fe nad njim mafhevati, de se bo zelo mesto zhudilo. Ne — vse obresti (zhinshe), ktere mi je doflej plazhevati imel, fim mu sa prihodnje odpuftil.“ — Mladenezh je patriarha dolgo ftermo gledal; befede mu je smanjkovalo. Prijél ga je pa Janes od Boga in mu rezhe s prijasno ojftróftjo: „Moje dete! ako hozhefh moj pravi friz biti, fe uzhi, ne famo vezhi sabavljanja ampak tudi djanja blagoferzhno odpufhati. Mefo in kri fhe ne poshlahtnita mofha, ampak famo zhednost.

Prav sa prav je pa vunder fveti mosh svojo oblubo spolnil; sakaj zelo meſto ſe je zhudilo nad tem fvetim maſhevanjem.

B.

Šveti Ubald, fhkof v Evgubii v Umbrii, je enkrat bresveſtnimu ſoſedu, kateri je po krivizi poſlopje v fhkodo fhkofoviga vinograda poſtaviti hotel, s rahlimi beſédami nepravizo ozhital. Neoteſani ſoſed je, nameſt de bi bil odjenjal, ſhe le bolj raſfajal in ſe je tako raſjesil, de je ſvetiga fhkofa ſgrabil in v apnenzo vergel.

Krotki fhkof ni bil ſavoljo tega prav nizh jeſen, in ſhe pripuſtil ni, ko ſo ſe hotli njegova ſhlahta in meſtnjani ſavoljo tega raſſhaljenja maſhevatí.

D.

Janes Gualbert, je bil ſin nekiga bogatiga Florentinza, s imenam Gualbert, ki je bil ferzhen vojſhak. Ta je imel dolgo in ſmertno ſovraſhtvo do umorivza ſvojiga ſtriza in mu je po ſhivljenju ſtrégel. Gualbert ozhe je umerl, in je maſhevanje ſvojimu ſinu Janesu iſrozhil. Ta je hotel ſtoriti, kar ſmert njegovimu ozhetu ni pripuſtila. Enkrat je popotoval v druſhbi dobriga prijatla v Florenzo.

Špotama frezha ſvojiga ſovraſhnika, kateri je bil bres oroſhja in ſe mu tedaj ni mogel ogniti. V temu ſhaloſtnim ſtanu pade umorivz pred-nj na kolena. „Odpuſti mi, je ſaupil v

svojim smertnim strahu, odpušti savoljo krishaniga Jesufa, odpušti mi!“ Vezh ni mogel od straha govorit. Janes se je vef pretrénil, ko je to flifhal. Divjati in rjuti je hotel, pa sastonj, njegove ferdnosti je bil konz. Svoj mezh je potegnil, pa bilo mu je, kakor de bi mu bila nebeshka mozh branila vdariti. Orodje mafhevanja in moritve mu je padlo s rok in s ginjenim glafam je rékel profijozhimu: „Vffani. Odpuštim ti savoljo krishaniga Jesufa, odflej se ti ni vezh mojiga mafhevanja bati.“ Potem je fhel Janes po svoji poti in je v prvi zerkvi, do ktere je prifhel, Boga sa dodeljeno miloft sahvalil, de je sam sebe premagal.

LII.

Refnizhno poboljshanje.

I A.

Maria, Egipzhanka imenovana, je vfhla svojim starfhem is hudobnosti she v 12. létu starosti in je prifhla v mesto Alekfandrio.

Bres fkerbnosti isrejena, fama sebi prepufhena, je kmalo nardrashji premoshenje, ktero je imela, sgubila, nedolshnost in framoshljivost. Tako slo je bila spridena, de je po nedolshnih mladenzhnih fregla, in marfiktera dufha se je po nji pogubila.

Enkrat je svedila, de se pelje velika baraka polna ljudi v Jerusalem k prasniku vsdignjenja svetiga krisha. Pridrushila se je romarjem ne is tega svetiga naména, ampak

ifkala je le med mnoshizo ljudi, kateri so is vseh deshel in narodov v Jerusalem derli, svojimu mefnimu posheljenju flushiti.

Prerevna, mornarjem brodnjino plazhati, se njim je prodala, in v Jerusalem pridshi, je v tem mestu, polnim narzhastitljivih spominjev na odrefhenje ljudi, je she huje shivela kakor v Alekfandrii.

V dan vsdignjenja sv. krisha viditi, kako ljudstvo trumama v zerkev vrè, je tudi ona sklenila, ne is poboshnosti, ampak famo viditi in se pokasati, zerkev obiskati. Bila je she med ljudstvom na zerkvenim pragu in je hotla v hisho boshjo stopiti, kar se ji je sasedelo, de je nekaj nevidljiviga nasaj vlezhe. Trikrat je poskufla, s drusimi vred v zerkev priti, trikrat pa se je sazhela med vratmi tresti.

To ji je duhlo prefhinilo in jo je is smertne dremote predramilo. Sklep je storila, svoje grefhno shivljenje refnizhno poboljshati. Ko je tak sklep storila, je samogla v zerkev stopiti, v hisho Boga, ktere nikomur ne saprè, kakar svojiga ferza ne.

Vsa drugazhna se je is zerkve vernila. Poboljshanje svojiga ferza je koj pokasala v refnizi, in fetev refnizhne grevinge je kmalo lep sad obrodila,

V puhavo je pobegnila, de bi od vseh rezhi sapushena bila, ki bi njene, morde famo drémajozhe strasti sopet obuditi mogla, Pa tudi v tej tihi samoti se je imela she vojskovati. Nasadnje je s boshjo pomozhjo vse premagala; sakaj Bog nikoli ne odrezhe grefhniku svoje pomozhi, kateri se hozhe poboljshati.

Zosim, poboshen mosh, je nashel pokornizo v pufhavi; zhudil se je nad njeno ojfiro pokoro in to je njegovo dufho slo povsdignilo. Vezhkrat jo je is svetiga prijateljstva obiskal, eniga dne pa jo je nashel s v nebo obernjenimi ozhmi mertvo.

B.

Margarita Tofhkanka je posabila v vezhi starofsi lepih naukov, ktere je od svojih starfhev in uzhenikov flifhala, in je rasujsdano in pohujfhljivo shivela.

Pa tako popolnoma fhe njeno ferze ni bilo sprideno, de bi se ne bilo vezh poboljfhati dalo. Enkrat je njeni pef po fledu mertvo truplo rasodel, ki je sa fkladovnico leshalo. Margarita stopi blishe in sposna truplo eniga svojih nezhistnikov, kteriga fo njegovi sprotniki ljuto sabodli.

Ta pogled je njeno dufho sadel in jo je popolnoma spreobernal.

Sapustila je nefrezhni kraj, na kterim se je njena zhednost spodtaknila. Lafé fi je porésala, zherne oblazhila je oblekla savoljo umorjene nedolshnosti in prizha velike mno-shize ljudi se je v zerkvi ozhitno na tla vergla in je vse folse prelivaje sa odpufhenje profila, kterim je do tiste ure f svojim greshnim shivljenjem pohujfhanje dajala.

Njeno poboljshanje je bilo stanovitno. Vfsake priloshnosti se je ogibala, ko bi se bile njene komaj saterte nagnjenja sopet sbuditi samogle.

V pokori, v obshaljevanju svojih grehov je shivela po svojim spokorjenju she trideset let. Potem pa je po lahki smerti shla v kraljestvo, kjer pravih spokornikov krona vezhniga shivljenja prizhakuje.

D.

Landelin je bil na Franzofkim sin poboshnih starfhev, kateri so sposnali sveto dolshnost, svojiga otroka lepo srediti.

Ker je Landelin sam veliko nagnjenje sa duhovfki stan rasodeval, in so to tudi njegovi starfhi sheléli, so ga isrozhili poboshnimu in svetimu shkofu Avbertu, de ga je uzhil.

Avbert si je po mogozhofti prisadeval, is svojiga ljubiga uzhenza praviga dufniga pafirja isrediti. Pa ko je Landelin ravno perve shegne imel dobiti, se je dal od nekterih ismed svoje shlahte od svojiga fklepa odverniti in ob vse veselje do duhovniga stanu je prifhel.

Potem je safhel v drushbo rasujsdanih in spridenih ljudi, je rasujsdano shivel, in se je dal nasadnje po hudobnih isgledih tako daljez sapeljati, de je bil glavav roparjev in morivzov.

Enkrat, ko so se ravno na svoje hudobne poravnila odpravili, umerje eden tovarfhev nagle smerti. To je serze isprideniga mladenzha globoko prijelo. „Kako bi bilo Landelin, je sam sebe vprafhal, zhe bi tudi tebe smert tako nepripravljeniga in naglo v vezhnost odpeljala? Kako bi bilo s tabo?“

Sbudila se je njegova omamljena vest. Hudo ozhitanje je njegovo ferze terpelo, spomnil se je dobrih naukov svojih staršev in — sjokal se je.

Bres odloga se je napravil sgubljeni sin. Svoje f kervjo omadeshevane tovaršhe sapuſti, hiti k svojimu duhovnimu ozhetu nasaj in sheli pokore sa storjene gréhe.

Avbert ga je saperl v klofhter, in ko se je Landelin tam nekaj let sa svoje grehe pokoril, je dobil po svojih proſhnjah od Avberta perve ſvete shégne. Posneje je postal duhoven, je osnanoval s ſveto gorezhnoſtjo boshjo beſedo, je ſidal vezh klofhtrov in je umerl v letu 686.

E.

Mlad nemſhk ſhlahten goſpod is rodú ſhenkenburgov se je na svoji poti ſkosi vezh deshel v Milanu s laſhkim ſhlahtnikom slo ſkregal. Raſferdena potegneta kmalo mezhe in ſhenkenburg je imel kmalo frezho ali nefrezho, svojiga ſprotnika umoriti. Potem je pobegnul. Pa ſpominj na kervavo djanje in ozhitanje vesti ſta ga tudi v nardaljniſhi deshele ſpremljala, in terpeti je mogel ſavoljo tega nozh in dan.

Preganjan od teh notranjih bolezhin je dobil enkrat miſel, Mario, pribeshaliſhe greſhnikov, tolashbe, pomozhi in ſvetà profiti.

ſ ſolsnimi ozhmi in s ſgrevanim ferzam je profil mater uſmiljenja, mu meſto pokasati, kje bi ſamogel svoje ſhivljenje v pravi pokori

in v pravim obshalovanju svojih grehov konzhati.

Šveta boshja porodniza, ktera profhnje nobeniga fpokorjeniga grefhnika ne savershe, ga je uflifhala. V fpanju mu je bila pot pokasana, na Tiroljfsko iti in po felu Kaltenbrunn prafhati. Tam bo pokoj in frezho svoje dufhe nafhel. To felo leshí v puftim in ofurnim kraju. Davno pred Šhenkenburgovim prihodom fo tam zhudodelno podobo sv. Marie zhaftili. Posneje je dal poboshen mosh, s imenam Makari tam lefeno kapelo in majhno hifhizo sidati in je prerokoval, de bo sa njim drug prifhel, ki bo zerkvizi imé naredil. To je veljalo nafhimu Šhenkenburgu.

Koj, ko se mu je fanjalo, je popotoval v nasnanjeni kraj. Pridfhi v meftize Pruz je poprafhal po felu Kaltenbrunn. Ogledal je to felo. Potem pa se je vernil v Pruz, kjer je svoje konje prodal in svojim 13 poflam flovo dal.

S denarji, ktere je sa svoje prodano blago dobil, je fosidal v zhaft fvete Marie, matere boshje, ki je sa-nj profila, na meftu stare majhne cerkvize lepo novo zerkev in je fhel v poleg nje ftojezho hifho prebivat. V tej poboshni famoti je preshivel Šhenkenburg v flushbi boshji in v zheshenju njegove pomozhnize shivljenje v sadovoljnoffi, ktere hrupezhi fvet ne posna, in fi je prisadeval, grehe svoje mladoffi in tifto nefrezhno moritev s ojftro pokoro sbrifati. Vefel in lahko je umerl, kakor vfi premagovavzi greha in fmerti.

Blagoferzhni prijatli bolnikov.**A.**

Sv. Janes od Boga je potem, ko je vse svoje premoshenje med uboge rasdelil, bolnikom stregel, in je sam red ali orden napravil, kteriga prva dolshnost je, bolnikom strezhi. V tem djanju ljubesni je svojim bratom isgled dajal, in je bolnikom, kolikor je mogel na dusi in na telésu pomagal.

Vezh kot enkrat so vidili usmiljeniga moshha na lastnih plézhih bolnike v svoj dom nositi.

Pa njegova ljubesin ni samo bolenishnizi veljala. Tudi svunej nje je drugim pomagal. Enkrat je bil ogenj v kraljevi bolnishnizi (shpitalu).

Serzhno je planil sveti Janes v ogenj in je rezhil tako s veliko nevarnostjo svojiga shivljenja tarnajozhe bolnike. Nasadnje je on sam, kteri je marfikteriga bolnika pri shivljenju ohranil, hudo sbolel in je s mirnim ferzam smertne ure prizhakoval. Defiravno se je silno slabiga zhutil, je vunder vstal, podobo krishaniga Jesufa objel in njega objemaje svojo duso isdihnil.

B.

Sveta Katarina Sienka je imela med svojimi mnogimi in velikimi zhednostmi tudi neisrezheno veliko fkerb sa uboge bolnike.

Enkrat je stari sheni stregla, ktera je imela raka. Defiravno je bil smerad velik, ki je od

bolne shene prifhel, ji je Katarina vunder s vfo mogozho ljubesnijo, voljnostjo in poterpeshljivostjo strégla. Pa bolniza je vse dolshnosti hvaleshnosti posabila in ji je sferbno potfreshbo s nevoljnostjo povrazhevala, in gerdo jo je osmerjevala. Prizho vezh ljudi jo je zlo ozhitno nezhitnizo imenovala, in rekla, de hozhe prifezhi, de je ref, kar je govorila.

Desiravno je to zhaftiljubno Katarino slo v ferze bolelo, vunder ni nehala, nehvaleshnizi strézhi, in je Bogu svojo rasshaljeno zhaft isrozhila, kateri jo je tudi uflifhal, in bolno hudobnizo omeznil, de je svoje pregrehe obshalovala in preklizala svoje gerdo govorjenje.

Ravno tako je tudi svojo blagofserzhnost pri drugi taki sheni, s imenam Zeka, pokasala. Ta je bila uboga shena v mestu Šieni, ktera je bila na zelim shivotu tako negnjufno gobova, de nihzhe ni hotel bliso nje iti. To svediti, je hitela Katarina polna svete ljubesni k nji, ji ponudi svojo strfreshbo in ji prinese vfak dan dvakrat potrebniga shivesha. Ko je bolniza to dobroto nekaj zhafa vshivala, jo je she f filo od svoje dobrotnize terjala in povrazhevala ji jo je s nargerfhimi besedami.

Katarina si pa ni is tega nizh storila; she menj se pa dala oplashiti, temuzh she bolj svešto je ubogi nehvaleshnizi strégla, in ko je ta umerla, jo je fama pokopala.

D.

Eden stréshetov Ane Juliane, nadvoj-

vodine avstrijske, se je enkrat opékel, ker je v spanju v ogenj padel. Tako je bil opezen, de ga nihzhe ni mogel gledati. Blagofertna gospá ni hotla postreshbe nikomur drugimu prepustiti; fama jo je prevsela.

S junastkim ferzam mu je fama oranjeno in raspezheno glavo snashila. Tako strafhno ga je bilo pogledati, de je pogled vso njeno naturo premagal. Omedléla je in dolgo ni mogla k febi priti. Pa krepki duh ljubeshni do blishnjiga, kteri je v nji shivel, je premagal ostudnost nature, in strégla mu je tako dolgo s stanovitno ljubeshnijo, dokler je bil sopet popolnoma osdravljen.

S enako ljubeshnijo je tudi eni svojih dekel strégla, ktero je rak na persih objedal, tako, de se ji je drob vidil.

LIV.

Nekaj is shivljenja svete Hedvike.

* * *

Njena ponishnost je bila tako velika, de je dostokrat ubogim noge umivala, pri umivanju jim roke kufhevala in obile darove delila. V veliki zhetertek to djanje ponishnosti in kerstianske ljubeshni tudi pri hromastih delala, in jim je nove oblazhila dajala. Trinajst tazih uboshzhikov je bilo vedno pri njeni hifhi, kterim je fama jedi na miso nosila in jim jih s pripognjenimi kolena dajala. Tudi se je s njimi prijasno pogovarjala.

* * *

Njeni mosh, vojvoda Henrik, je bil v vojski vjet. Komaj je poboshna gospá to nefrézho svojiga mosha svedila, je sama k premagovavzu hitéla, in je toliko zhasa profila in profila, de je od njenih proshinj omezhen ji njeniga mosha nasaj dal.

* * *

Pripoveduje se, de je ravno ta njeni mosh bojezh se sa njeno sdravje, ji sapovedal, vino piti.

Povedali so mu, de samo vodo pije. Sdajzi gre k nji, jo savoljo tega osmerjat, pa ko je pijazho pokufil, je vidil, de je narshlahtnejshi vino.

* * *

Bog je svoji poboshni flushabnizi v svoji modroshi mnoge velike skufhnje namenil.

Njeniga mosha so sopet vjéli in umerl je tudi v tej neflavni vjetnosti.

Posneje je svedila, de je njeni sin Henrik, v zvetezhi mladosti, na vojski ubit bil.

Gotovo ni bilo boljshi matere od Hedvike. Pa le malo fols je v tej svoji britkosti prelila in s bogabojezho vdanostjo in voljnostjo je rekla: „Gospodova volja je bila, de so umerli, in Bog vselej hozhe, kar je sa naj narbolje.“

* * *

Usmiljena gospá je svojim podloshnim dostikrat davke odpuštila, s kterimi se je sama

shivila, in ko ji je enkrat Oton, njeni kaplan, rekel: „Milostljiva gospá, toliko odpustite svojim podlošnim davkov, de ne bomo mogli vezh f-hajati.“ Odgovorila mu je f terdnim saupanjem v boshjo previdnost: „Ne bojite se, Bog bo sa naf skerbel.“ Njeni pi-farji so dostikrat rekli norzhevaje: „Nizh druga nimamo sa nafho gospó sapifovati, kakor fame odpustke.“

LV.

Šhmarni vé nec

ali

**isgledi poboshnih in gorezhnih
zhaftivzov presvete devize Marie.**

A.

Na Lafhkim je umerl neki gospod in sa-pustil svoji sheni Bionda Fosko s imenam, fina, kateri je bil edino veselje te vdove.

Hudobni ljudje so pa do rajnziga gospoda filno veliko sovrashtvo imeli. Ker se pa nad njegovim ozhetam niso mogli vezh snofiti, so fklenili, se nad njegovim finam snofiti. Umorili so tadaj nedolshniga otroka na fkrivnim, in njih neufmiljenost je bila tako veliko, de so ferze nedolshniga materi fkrivaj med jed sme-fhali. Komaj je bila povshila, je svedila go-spá, kaj se je sgodilo. Kaj pa je storila tako rasshaljena gospá? Ali je morde upila in div-jala in ali je morde vse svoje snanze in shlahto

najela, umorivze s oroshjem ifkati in se nad njimi snofiti? Nizh tega ni storila, ampak, defiravno se ji je hotlo njeno ferze savoljo sgu-be njeniga ljubiga ediniga fina raspozhati, se je vunder nefkonzhne ljubezni spomnila, ktero je Maria umorivzam svojiga boshjiga fina pokasala, ta isgled jo je spodbodil. Ni samo svojim sovrashnikam popolnoma odpuftila, ampak tudi molila je sanje in she dobre te jim je fkasovala. Ljubezni polna Mati Maria je to ljubezin svefti flushabnizi obilo povernila. Sakaj posneje je to gospó v tretji red svojih flushabnikov poklizala, v kterim je sveto shivela in pred svojo smertjo in po nji s zhude-shi flovéla.

B.

Neki mladenzh v Saragosi na Shpanjolfkim je dobil od eniga svojih tovarfhev hudo saufhnizo. Kaj je storil rasshaljeni mladenzh? Zhutil je fizer v febi hudo sheljo mafhevati fe, pa sbrihtal se je kmalo in rekel je svojimu rasshaljivzu: „Marijni rejenz fim, in is ljubezni do Marie hozhem to in she vezhi rasshaljenje voljno terpeti.“

D.

Mapenzia, prav prav shlahtna Japanfka deviza, je obzhutila v febi sheljo, pre-fveto mater boshjo v ponishni obleki posnemati. Profila je tedaj svoje sapovednike, ji privoliti, lepe oblazhila flezhi in flabe nofiti.

Ko so ji to odrekli, je toliko zhaſa profila, de ſo ji pripuſtili, en dan v tednu ſanizhljive obleke oblezhi. Vſa veſela je bila potem; kuſhevala je ſlabo obleko in Marii ſe je ſerzhno ſahvalila, de jo ſaj en dan v tednu v ſlabi obleki poſnemati ſme.

Maria ji je to ljubesin na njeni ſmertni poſtelji povernila. Malo pred ſvojo ſmertjo je mogla velike bolezhine terpeti. Ena njenih prijatliz jo je tolashila rekozh: „Ljuba Mapienzia, kmalo boſh Boga in mater boſhjo v nebeſih gledala in lepo krono devifhtva pre-jela!“

Umerajozha deviza ji je odgovorila: „Sdaj ne zhutim nobene bolezhine vezh, ampak vſa veſela ſim, kadar ſe nebeſ ſpomnim.“

E.

Janes ſhultes, poboshen tiroljfk mladenzh, je enkrat v Tridentu podobo Marie olepfheval in oblazhil. Priſhel je k njemu ſhlahten mladenzh, ki je filno lepo fzhefane laſe imel. Janes ga vpraſha, kako mu kaj ta podoba Marie dopade. „Podoba je lepa, mu odgovori mladenzh, — ſamo laſe ima ſlabe, in kraljiza nebeſ je pazh boljſhkih vredna.“ Na to rezhe Janes: „Ti imaſh kaj lepe dolge laſe; kako bi bilo, zhe bi ji ti ſvoje dal?“ In glej, ſhlahtni mladenzh gre sdajzi domu, poklekne pred podobo Marie, ſi odſtriſhe ſ ſhkarjami laſe tikama na glavi, jih ſavije v lepo ruto in jih iſrozhi Janesu, de bi ſ nji-mi podobo matere boſhje olepfhal.

F.

Poboshni Franz Baot, tudi tiroljski mladenzh, je imel navado, vsak dan mater boshjo s roshnim kranzam pozhaftiti. Naglo je hudo sbolil, kar ga je do kosti isfufhilo. Pa vunder ni noben dan molitev opufil, ktero je, defiravno bolan in slab, klezhé kakor v sdravih dnéh opravil, Ko se mu je smertna ura blishala, mu sapove njegov gofpodar, to molitev opufiti. Ubogal ga je. Kmalo potem mu je pa pri ferzu filno teshko bilo, in sdihoval je: „Oh, kaj fim hudiga storil, ko fim zhefhenje Marie opufil!“ — Malo pred svojo smertjo je she pifmo pifal, v katerim med drugim pravi: „O kako fladka, kako prijetna je smert tiftimu, kateri je kakor prav otrok preljubo Mater Mario vselej ljubil.“ Kmalo potem ga je frezhna smert f to ljubo materjo sdrushila. Umerl je v letu 1721. —

G.

Neki mladenzh je bil v Meksiki od hudobne shenske dolgo h grehu napeljevan in vabljen. Ker je pa zhifti mladenzh ni ubogal, mu je poslala enkrat fladkarij v dar. Neprevideni mladenzh je prevsel in jih je hotel jefti. Kar mu fhine mifel v glavo: „Danef je nedelja. Premagati bi se imel danef is ljubeshni do milofljive matere boshje.“ In glej, mladenzh se je premagal, ni nizeh fladkarij pokufil in je vse na stran poloshil. Ko je drugi dan fladkarije pokufiti hotel, je vidil, de fo bile oftrup-

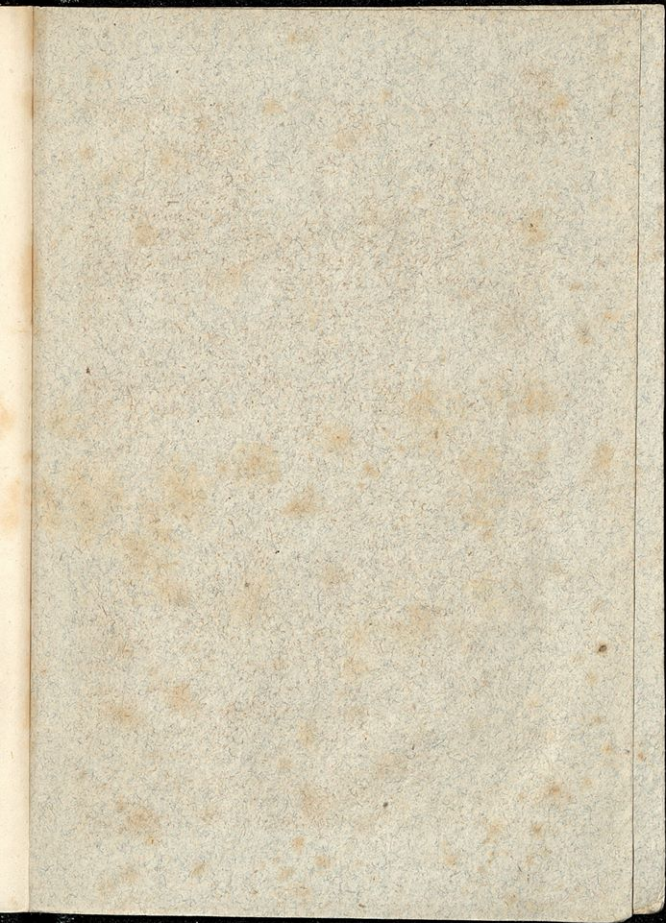
ljene, nesramna baba se je hotla s njimi nad njim mafhevati.

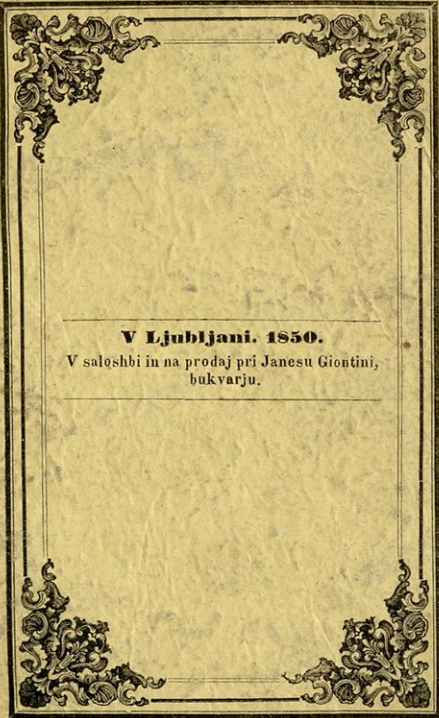
H.

Šveta Margareta, kraljiza Šotlanfka, je umivala vsakdan v zhaft Marie fheftim ubogim noge, in je nafitila vsakdan devetim firo-tam, katerim je fama jedi na miso nofila in pri jedi fregla.

I.

Neka dekliza 12 do 15 let stara is vafi Šham Faj na Kitajfkim je sbolela. Njena mati, ki fo kristjana bili, fo jo dali kerfiti. Ko fo pri nji zhuli, fo jo opominjali, prefveto devizo pomozhi profiti. Dekliza je to ftorila in je rekla svoji materi sjutraj vfa vefela: „Moja molitev je uflifhana, in s lafnimi ozhmi vidim prefveto devizo priti.“ — „Ljubo dete, ji rezhejo mati, profi jo sdravja!“ „Oh, ljuba mati, ji odgovori dekliza, prefveta mati boshja ni prifhla, me osdravit, ampak fabo v nebefa me vset.“ Potem je mirno umerla.

V Ljubljani. 1850.

V saloshbi in na prodaj pri Janesu Giontini,
bukvarju.